Ն. 549 1887 ՄԱՐՏ 22—23 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 1304 ՐԷՃԷՊ 10 ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

	12 մահէ	6 մահէ	3 մահէ
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղշ.	105 ղշ.	55 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

4ւնճի, 2նճի վէ 3ւնճի սահիֆէ ղրշ. 6
4իւնճիւ սահիֆէ . . . . . . » 3

Մէվատտը նաֆիասի տախր պէնտլէր մէճճանէն ճապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր: Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ միւտիրի ԹԷՕԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆԸ միւրաճաաթ օլունա:

ԿԻՐԻՆԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Մաքետօնիա աւտոր մալիւմաթը խուսուսիյէյէ կէօրէ, Պուլկարիսթանտա Վրաճա նամ մահալտէ պազը գարըշըգլըգլար զուհուր իթմիշ օլմագլա, հէյէթը նիյապէթին էմրի իլէ Բլէվնա ասաքիրը մուհաֆըզասընտան մահալը մէզքուրէ քէմալը սիւրաթլա իքի պէօլիւք ասքէր սէվք օլունմուշ տըր: Ասաքիրը մէզքուրէ Բլէֆնատան չըգար չըգմազ, օրատա տախի գարըշըգլըգլար վուգու ուլ կէլերէք 3—4 կիւն իմթիտատ իթմիշ տիր: Շարգի Րումէլիտէ Գօբրիւսթիցա նամ մահալտէ տախի գարըշըգլըգլար զուհուր իթմիշ իմիշ:

Ցարմիթտատան ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ տիւշար օլտուղը խասթալըգտան պու քէրրէ քեամիլէն քէսպի սըհհաթ ու աֆիյէթ իթմիշ, վէ հալթտա ախիրէն արապա իլէ կէզմէյէ չըգմըշ տըր:

Պուլկարիսթանտա քեաին Օրխանիյէ չէհրինտէ թէշէքքիւլ իտէն իհթիքեար Վաթանբէրվէրան գօմիթէսի ախիրէն հէյէթը նիյապէթէ պիր թէլէկրաֆ քէչիտէ իտէրէք, բրէնս Ալէքսանտրըն Պուլկարիսթանա աւտէթի իչիւն սօն տէրէճէ սայ ու ղայրէթ իթմէսինի հէյէթը մումայիլէյհատան րեճա իթմիշ տիր: Մէզքիւր թէլէկրաֆը իմզա իտէնլէր՝ բրէնսը մումայիլէյհի տախմա քէնտի մէշրու բրէնսլէրի տէլաքքի էթմէքտէ օլտուգլարընը վէ մումայիլէյհ իչիւն հէր շէյի ֆետայա հազըր պուլունտուգլարընը պէյան իթմիշլէր տիր:

Պուլկար իթթիհատ խաթլարը իչին Եվրօպատան Էտիրնէ վիլայէթինտէ Տէտէ-Աղաճ իսքէլէսինէ վիւրուտ իտէճէք ալաթ ու էտէվաթըն մէզքիւր իսքէլէտէն միւրուրինէ միւսաատէ օլունմասը իչիւն Րուսումաթ էմանէթինտէն մահալլի րուսումաթ նէզարէթինէ էվամիր լազըմէ իրսալ գըլընմըշ տըր:

Կէչէն սալը կիւնի Թարիխլէ Ֆիլիպէտէն Մաքետօնէ պէրվէճէ ալի խապըլմըշ տըր:

«Րէիսը վիւքէլա, վէ տախիլիյէ, մալիյէ վէ նաֆիա նազըրը Մ Րատօսլավօֆըն պու հաֆթա զարֆընտա պուրայա վիւրուտունէ ինթիզար օլունըյօր: Իթթիհատը Վաթանբէրվէրան գօմիթէսի վէ պուրա հիւքիւմէթի մումայիլէյհի սուրէթը ֆեվգէլատէտէ գապուլ իթմէք իւզրէ հազըրլըգ կէօրիւյօրլար:

«Իչպու րէսմի զաթըն տէվր ու թէյաղաթընտան մագսատ՝ բրէնս Ալէքսանտրըն էէնիտէն ինթիխապը իչին էէնի պիր հարէքէթ հուսուլէ կէթիրմէքտէն իպարէթ իտուկի տէրքեար տըր:

«Էլէէվմ կէճէ եարըսընա գատար սօգագլարտա կէզմէք միւսաատէ օլունըյօր իսէ տէ, չէհր իլէ քէօյլէրէ կիտիփ կէլմէք հէնուզ սէրպէսթ տէյիլ տիր: Շէհրտէն չըգմագ իսթէյէն քիմսէ մագամը միւթէսարրըֆիյէ միւրաճաաթլա սէյահաթըն արզ վէ պիր քէֆիլ իրաէ իթմէլի տիր: Պունա մուգապիլ մէրգումա 24 վէ նախօտ 48 սաաթ չէգրին խարիճինտէ գալմագ իչին պիր րուխսաթնամէ վէրիլիյօր: Էլան թէվգիֆաթա տէվամ օլունույօր: Տուն թէվգիֆ օլունանլար մէյանընտա պիր չախս տախի՝ Ֆիլիպէ մէվգի գօմանտանը եուզպաշը Սաֆօֆ իլէ սիւվարի գօմանտանը եուզպաշը Պօթէֆի գաթըլ ու թէլէֆ իթմէք թասավվուրընտա պուլունմուշ օլտուղը իչին ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ տըր:

«Իթթիհատը Վաթանբէրվէրան գօմիթէսի՝ միլլէթ վէ մէզհէպ ֆարգը օլմագսըզըն պիլճումլէ էհալիտէն «բօլիսի գուվվէթ արթըրմագ իւզրէ վուգու պուլան զայրէթլէրի թէշվիգ իթմէք» նամը իլէ ֆեվգ… պիր վէրկի … գարար վէրմիշ օլուպ, պու իսէ Սօբալըլարըն մաաշլարընը վէրէպիլմէյէ պիր վասըթա տըր: Պու թէսավիր՝ հէյէթը նիյապէթ տիւշմանլարընըն միգտարընը արթըրաճագ տըր:

«Քէլէյքէ մայէշա Թարս օլընան իչպու վէրկիյի զալէն բէք զիյատէ գարարտատէ օլան էհալի Իսլամիյէնին վէրմէմէսի իչին հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան իյձապը իճրա գըլընաճագը իւմիտ օլունըյօր:»

ԱՆԱՏՕԼԻ ՇԸՄԷՆՏՕՖԷՐԼԷՐԻ

Մէսմուաթա կէօրէ, մէճլիսը խասար վիւքէլանըն կէչէն չարշէնպիհ կիւնի իճթիմաընտա Բարիզ սէֆիրի Էսատ բաշա հազրէթլէրինին պիր թէլէկրաֆը գըրաաթ օլունմուշ տըր: Պու թէլէկրաֆտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Հայտար բաշատան Իզմիտէ վէ Մուտանիատան Պրուսայա գատար օլան խաթթլարըն միւբայաասը իչին իգթիզա իտէն պիր միլեօն լիրանըն 400,000 լիրասը Բարիզ սէֆարէթը Սէնիյէսինէ տէբօզիթօ իտիլմէսինտէն պաշգա, պագը գալան 600,000 լիրանըն տախի էլտէ մէվճուտ օլտուղը՝ Մ. Տօնօն թարաֆընտան սէֆարէթը միւշարէիլէյհայա թաստիգ իթտիրիլմիշ տիր:

Պունտան պաշգա Մ. Տօնօն՝ քէնտի հէյէթը սէրմայէտարանընտան իւչ պանգէր թարաֆընտան իքթաաքը օլընան 10 միլեօն լիրաի Օսմանիյէնին էլտէ մէվճուտ օլտուղընը սէֆիրը միւշարէիլէյհէ իսպաթ իթմիշ տիր:

Պունէքնալէյհ Բարիզտէ թէշէքքիւլ իտէն հէյէթը սէրմայէտարան թարաֆընտան բիզացյա պիր կէօնտէրիլմէք չըգարըլմագ թէտապիրինէ համէլէ գալմագտըրլըն Անատօլու շըմէնտօֆէրլէրի ինշաաթընա տէյիլ նալընըզ պաշլանմագ, իլլա սօնունտա գատար տէվամ իթմէք խուսուսը թահթը թէմինէ ալընմըշ տըր:

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Քեաղըտխանէ թարիքիյէ Մաղրիքէօյիւնէ գատար ինշասը միւթէսավվէր օլան շըմէնտօֆէր խաթթընըն իրասէի Սէնիյէսի պու կիւնլէրտէ Պապը Ալիյէ վիւրուտ իտէճէյի իւմիտ իտիլմէքտէ տիր:

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ Պուլկարիսթան վէ Րումանիա հիւքիւմէթլէրինէ պիրէր մուհթիրէ իրսալ իտէրէք, Բէշթէտէ գօլէրա զուհուր էյլէմիշ օլմասընա մէպնի Մաճառիսթան միւվարէտատը իչին թէտապիրը թէհաֆֆուզիյէ իթթիխազ իթմէլէրինի թալէպ էյլէմիշ տիր:

Հալ պու քի, Բէշթէ սըհհիյէ իտարէսի ախիրէն զուհուրա կէլէն 4 վուգուաթտան եալընըզ 1ինին Ասիա գօլէրասը օլուպ տիկէր 3ինին գօլէրա իլէ հիչ պիր միւնասէպէթը օլմատըղընը պէյան իթմիշ օլմազլա, պէյանաթը մէզքիւրէ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արզ օլունմուշ տըր:

—

Արնավուտլուգտա վագը Պէրաթտան պէր վէճհը աթի եազըլըյօր:

«Լօյտ գումբանեասընըն վարօրլարը՝ Տալմացիանըն մէրքէզի օլան Զարատան միւթէմատիէն ասքէր վէ Թրիէսթէտէն պիր չօգ միւհիմմաթը հարպիյէ ալարագ Պաթարօյա վէ Պասթէնօվյա վէ Պարատաղա հէմ հուտուտ օլան իսքէլէլէրէ կէօթիւրմէքտէ տիրլէր: Մէզքիւր վարօրլար Արնավուտլուգ իսքէլէլէրինէ ուղրամագ իւզրէ թային իթմիքլէրի էյամը թէքմիլ ու թէքմիլ իթմիքլէրի կիպի, չու պիր հաֆթա զարֆընտա Պաթարօյա լէվազըմաթը իլէ պէրապէր 4 թապուր ասքէր չըգարմըշլար, վէ Արնավուտլուգ իչին Թրիէսթէտէն ալտըգլարը 7—800 պայրագը Զարատա թէրք էյլէմիշլէր տիր:

«Ավուսթրիալըլար՝ պու մէվարիքէաթը Պարատաղըն թէտարիքաթընա գարշը թութմագտա, վէ Պըրօսա հուտուտունը կիւնտէն կիւնէ թահքիմ վէ թէխմինէ չալըշմագտա տըրլար:

«Պուրալարտա չայի օլան պիր խապէրէ կէօրէ, Պարատաղ … …րընըն խարիճէ կիթ… …լար մէն իթմիշ վէ 40000 ասքէրին եազըլմասը պէհմէհալ սիլահլանմասընա գարար վէրմիշ տիր:

«Էվվէլտէն պէրու պիր թաղիպ ալթընտա պուլունան Տուլչինեօ էհալիսի՝ չիմտի թէրթիպաթը մէզքիւրէ իւզէրինէ պիւթիւն պիւթիւն մէէյուս վէ միւզտարիպ գալմըշ, վէ պու ճիհէթլէ Տրաճ, Ավլօնիա վէ Այ-Սարանտա կիպի սէվահիլտէն մասատա օլան պիր եէրտէ թէվաթթուն իթմէկէ իչին քէնտիլէրինէ միւնասիպ պիր մահալլին թախսիսինի Պապը Ալիտէն իսթիտա իթմիշ տիր:

«Սանճագըմըզտան խարիճէ պէկիր իխրաճը թահթը մէմնուիյէթէ ալընմըշ տըր:»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Իթալիա սէֆիրը ճէնապը Պարօն տը Պլան՝ համիլ օլտուղը իթթիմասնամէսինի թագտիմ իթմէք իւզրէ կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնի հուզուրը հազրէթը Բատիշահիյէ գապուլ պույուրուլաճագ տըր:

Սէֆիրը սապըգ Պարօն տը Կալվանեա՝ Պէլկրատ սէֆարէթինէ թային գըլընմըշ օլտուղընտան, էվվէլքի կիւն մահալը մէմուրիյէթը ճէնապընէ ազիմէթ էյլէմիշ տիր:

—Միւճէմմէլաթ Ամէրիգա ճէմահիրը միւթթէֆիգասընըն Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ Նիւ Եօրգ թիճարէթխանէսընտան Մ. Սթրաուս նամ զաթըն թայինի խատիմաճ օլընմասը իւզէրինէ, ճանիպը Պապը Ալիտէն մումայիլէյհին գապուլ օլունտուղը պէյան գըլընմըշ տըր:

—Իրան սէֆիրի Մօհսին Խան հազրէթլէրի՝ կէչէն ճումա կէճէսի սէֆարէթխանէտէ պազը սիւֆէրայի էճնէպիյէ իլէ սաիր զէվաթը քիպամա իքրամէն պիր զիյաֆէթ քէչիտէ իթմիշ վէ պատէթթաամ պիր սօարէ վէրմիշ տիր:

—Էճնէպի սէֆիրլէրի իլէ սէֆարէթ մէմուրլարընըն, վէ գօնսօլօսլար իլէ գօնսօլօսխանէ մէմուրլարընըն էչխալարը Տէրսաատէթտէ խուսուլ վէ էա խիւրուճընտա կէօմրիւք միւայէնէսինտէն մուաֆ օլտուգլարը մալիւմ տըր:

Մէսմուաթա կէօրէ, պու քէրրէ ճանիպը Պապը Ալիտէն Րուսումաթ էմանէթինէ եազըլան պիր թէզքէրէտէ, մուաֆիյէթը մէզքիւրէնին իլզամը իլէ մէզքիւր էչխալարըն կէօմրիւքտէ մուայէնէ իտիլմէյէ իմ օլընմա, վէ պու թէտպիր հագգընտա սէֆարէթլէր թարաֆընտան Խարիճիյէ նէզարէթինէ բրօթէսթօ իտիլմիշ տիր:

—Մէհաքիմը Թիճարէթէ ինթիխապ օլընան ազայի միւվագգաթատան իպտիֆա վէ եախօտ սուրէթը սաիրէ իլէ տէվամ իտէմէյէնլէրին եէրլէրինէ պու տէֆա Բանաեօթ Գօւրճի վէ Հալաճեան Բարսեղ էֆէնտիլէր՝ մահքէմէի Թիճարէթը պահրիյէյէ, վէ Մօիզ Լէվի էֆէնտի՝ իբրինճի մահքէմէի Թիճարէթէ ազա ինթիխապ գըլընմըշ, վէ մումայիլէյհիմին մէմուրիյէթլէրի Ալիյէ նէզարէթինտէն թաստիգ ու թասվիպ պույուրուլմուշ տըր:

—Շէհրիմիզտէ պանքէրը մէշհուր Մ. Թուպինի՝ 79 եաշընտա օլտուղը հալտէ տիւն վէֆաթ իթմիշ, չարշէնպիհ կիւնիւ ճէնազէ ալայը իճրա օլընաճագ տըր:

Մէշհուր մատմազէլ Հասէլմանն՝ մուսիգի իչինտէ զէվալը իլէ պու ագշամ Պէյօղլունտագի Թէաթրօի Ֆրէնտէտէ քէնտի պէնէֆիսինէ պիր գօնսէր իճրա էյլէյէճէք տիր:

Մէզքիւր գօնսէր՝ Պէլճիգա սէֆիրի Մ. Պօրխկրաֆըն թահթը հիմայէսինտէ օլուպ, իչպու ճէմիյէթը մուսիգիյէնին խայլը բարլագ օլաճաղը, վէ Րուսիա վէ Ինկիլթէրրա սէֆիրլէրի իլէ սիւֆէրայի սաիրէնին կիտէճէքլէրի մուգարրէր պուլունմուշ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

ՌԸՄԱԼԸ ԹԱՀՍԻԼ ԻՏԷՆ ՇԱԿԻՐՏԱՆԸ ՊԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ԹԷՎՃԻՀԻ ՇԱՀԱՏԷԹՆԱՄԷ

Մէքթէպ զկինէթլէրինին զէմմը հէնուզ հիւլուլ իթմէքսիզին, միւլթիմիզին պիր գըսմը միւնթէհապ տիւն ՚ նէվի կիւզէլ վէ բարլագ պիր զկինէթտէ հազըր պուլընըր, հայկական կրթարանը պիր քէրրէ տահա պէօյլէ պիր զկինէթ իչին թէմրիզ ու թէշրիֆ էյլէմիշ տիր: Պիլհազիգա մէքթէպը մէզքիւր՝ օն պիր սէնէտէն պէրու կէրէք հալ ու մէվգիէճէ վէ կէրէք գըտաէճէ պիրինճիլիկի իլէ միլլէթին թարիխը մէարիֆինտէ (կրթական) սահիֆէլէրի օլմագտա, վէ միլլէթէ խայրը վէ ֆախրէտի էվլատ ու ազալար եէթիշտիրմէքտէ օլտուղը կիպի, պու քէրրէ տախի միլլէթէ իքմալը թահսիլ իթմիշ (ուսումնաւարտ) 11 նէֆէր չակիրտան իհտա իթմէքտէ վէ պէօյլէճէ էվվէլքի սէօրթ տէֆա (սէնէ) իւզէրինէ իչպու պէշինճի տէֆայը (սէնէյի) տախի զամմ իտէրէք, իքմալը թահսիլ իթմիշ չակիրտանըն միգտարընը ճէման 38է իպլաղ էյլէմէքտէ տիր:

Էվվէլճէ իլան օլունտուղը վէճհլէ, տիւնքի բազար կիւնիւ մէզքիւր հայկական կրթարանըն իքմալը թահսիլ իթմիշ չակիրտանընա թէվզիի շահատէթնամէ զկինէթի՝ Օրթաքէօյիւն Բախսէզրաց Ընկերութիւնը իլէ թէմթ… մահալլի Քարօղիչէ Մանկունի Գեր. Տ. Վահրամ Եպիսկոպոսըն թահթը րիյասէթինտէ ֆեվգէլադէ պիր շաշաա իլէ իճրա օլունմուշ տըր:

Թէամթըռնըն թէզյին լօճալարը՝ զէվքը մէ թէհէրէ վէ միւզէյէն ֆամիլեալարա մէշզուլ պուլընմուշ տըր: Իքի մէքթէպ միւտիրը մէշհուրլարը Մէզպուրեան վէ Պէրպէրեան էֆ.լէր, էհէքտարանը միլլէթտէն Քրիսթոստուր, Փափազեան, Պարոնեան վէ Սուրէնեան էֆ.լէր, Մասիսին սահիպը իմթիյազը վէ Կրթական Տեսուչ Իւթիւճեան էֆ. վէ Հալաճեան, Քընաճեան, Սարգիսօֆ վէ սաիրէ միւթէպէր փամիլեալար հազըր պուլունմուշլար տըր:

Զկինէթ սաաթ 7տէ Համիտիյէ մարշը իլէ քիւշատ օլունուպ, մէզքիւր մարշը 10 եաշընտա պուլունան Հալաճեան Սուրէն նամ չօճուգ քէմալը մէհարէթլէ թէրէննիւմ էյլէմիշ տիր:

Պատէհու Գուրգէն Ցաւոր էֆ. Բատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի իչիւն պէր վէճհը աթի իճրաի թէմէննիյաթ էյլէմիշ տիր.

«Համըտը վէ էֆէնտիլէր,

«Զիյնէթիմիզին պիտայէթինտէ, Բատիշահը մէարիֆբէրվէր վէ Շէֆքիւնշահը իւմրանքիւսթէր Սուլթան Համիտ Խանը Սանի էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին թէզյիտը էյյամը … ու իգպալը Շէհրիյարիլէրի տուվալի վաճիպ իւլ էտասընը իւֆասընը պիլճումլէ չակիրտանը մէքթէպիլէ պէրապէր քէնտիմիզէ պիր վազիֆէի մուգատտէսէ պիլիրիզ:

Էրմէնի միլլէթի՝ սայէի ֆիւյուզաթ վայէի հազրէթը Ճիհանպանիլէրինտէ քէմալը րէֆահ ու սաատէթլէ եաշամագտա, վէ պէշիկիւզ սէնէտէն պէրու տէվլէթը էպէտիւտտէվլէթը Օսմանիյէնին էլթաֆ ու ինայաթը պինիհայէսի սայէսինտէ քէնտի տին ու միլլէթ վէ լիսանընը միւհաֆազա իտէպիլմէքտէ տիր:

«Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ Հայկական Կրթարան միւտիրիյէթինէ թէշվիգաթը Սէնիյէ օլմագ իւզրէ քէմալը լութֆ ու ինայէթլէ նիշանը զիշան իհսանըյլա միւտիրը մէքթէպի պուլունան ազամէթլէ թալթիֆ վէ թէմթիլ պույուրմուշ օլտուգլարընտան, պու լութֆէ ճէլիլէ Բատիշահիյէտէն տօլայը պիլճումլէ չակիրտանըն մէքթէպ մէննէթտար վէ միւթէշէքքիր օլուպ, պիզ տախի քէմալը մէմնունիյէթ իլէ թէզքիր ու թէզքեար վէ թէսմիյէ իլէ ֆիւյուզաթը Բատիշահիյէյի մէզքիւր կրթարանըն իւզէրինէ տէվամը …

«Եաշասըն Սուլթան Համիտ Խան:»

Պու թէմէննիյաթըն սօնրա չակիրտան՝ բէյտավիէթ Խօրասանճեան էֆ.նին գօմանտասըյլա վէ քէմալը մէհարէթլէ զամմը հազրէթը Բատիշահիյէ մահսուս պիր նաղմէ թէրէննիւմ իթմիշլէր տիր:

Պունը միւթէաքիպ, միւտիր Գուրգէն էֆ. պիր լիսանը պէլիղ վէ միւէսսիր իլէ … գըրաաթ իթմիշ, … նէ խուսուլին լիսան իթթիքրատէն սօնրա, մէքթէպլինէ նազըրը քէլամ իտէրէք, պունը թաշմա պիր հալը թէրագգի վէ իւմրանտէ պուլունտուրմաղա վէ չակիրտանա զէմանէնին աշվալ վէ իհթիյաճաթը միւթէնասիպէսինէ միւնասիպ պիր թաալիմ ու թէրպիյէ վէրմէյէ չալըշտըղընը, վէ պու թէտրիքէնի սօն իթթիհատճըսըն վէ էլսինէի միւխթէլիֆէ ճիհէթլէրինէ Լուսինեան Գեր. Տէր Խորէն եպիսկոպոս իլէ ուսթատը քեամիլ Մ. Գարագաշեան էֆէնտինին, վէ Փափազեան, Յովհաննէսեան, Մանուկեան վէ Պարոնեան էֆէնտիլէրին թաավիզ. իթթիֆագլարընը, վէ հէր նէ գատար հասէտնիլէր վագթ վագթ քէնտի ներեքչլէրինին զէհրինի մէքթէպը մէզքիւր իւզէրինէ տէօքմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ, պու զէհըր հասէտին մէքթէպը մէզքիւր էյլէմէտէն իչէրի կիրէմէյէճէքինի պէյան իթմիշ, վէ մէքթէպի էվլատ քէնտի նամուս ու շէօհրէթինէ լայըգ պիր հալտէ թութմագ չալըշմագլըգլարընը իսպաթ վէ մէքթէպի պուգօրթօ էյլէմէլէրինէ ալգըշլամըշ տըր: Պատէհու իքմալը թահսիլ իթմիշ օլան չակիրտանըն էլսինէի միւխթէլիֆէտէ նութգլար գըրաաթ իթմիշ, վէ պու նութգլարըն արա եէրլէրինտէ բիանօ իլէ պէրապէր էրմէնիճէ նաղմէլէր թէրէննիւմ օլունմուշ տըր:

Միւտիր էֆ. չակիրտանը մումայիլէյհիմին պէհէրէսինտէ մէարիֆէթ հալ ու իգթիտարլարը հուզզարա գըրաաթ իթմիշ վէ էզճումլէ Վահան Աղէքսանդրեան նամ 16 եաշընտա կէնճ պիր չօճուղը սիւրհաթ խատ ու թէզգիր էյլէմիշ տիր: Պատէհու իքմալը թահսիլ իթմիշ վէ … մուգարրէր պուլունմուշ օլան 11 նէֆէր չակիրտանա թէվզիի շահատէթնամէ օլունմուշ տըր:

1 Արայ Խանճեան, Սթամպօլլը
2 Արմենակ Սարգիսօֆ »
3 Արտաշէս Ալեանաքեան »
4 Բարսեղ Սեւեան, Տիվրիկլի
5 Գալուստ Յովհաննէսեան, Էկինլի
6 Գառնիկ Ինճիճեան, Էրզրումլը
7 Խաչիկ Կարապետեան, Քղիլի
8 Ստեփան Երամեան, Կէյվէլի
9 Վահան Աղէքսանդրեան, ըՍթամպօլլը
10 Վահան Մալէզեան, Սթամպօլլը
11 Վահան Քրնաճեան, Գայսէրլի:

Պու րէսմին նիհայէթինտէ Գուրգէն էֆ.՝ հուսուլէ կէթիրտիկի սաարը հասէնէսիյլէ միւֆթէխիր պիր միւալլիմ կիպի էնէ քէլամէ աղազ իտուպ, պիր լիսանը պէլիղլէ չակիրտանը մումայիլէյհիմէ վէտա նութգընը գըրաաթ իթմիշ, վէ պէտէրանէ նասիհաթլար վէրիպ տայմա թէրագգիյէ չալըշմալարընը վէ տին ու միլլէթի սէվմէլէրինի չէթինտէն թավսիյէ էյլէմիշ, վէ նիհայէթ պիր սէտայի րիֆգաթաամիզլէ չակիրտանը մումայիլէյհիմի սէլամլայըպ վէտա էյլէմիշ տիր:

Հուզզար էյլէրրէմալըլա իչպու վէտա նութգընը ալգըշլամըշլար տըր:

Պունը միւթէաքիպ հուզզարտան Սուրէնեան Ալեքսա էֆ. տախի պիր լիսանը մէթանէթլէ կէրագ սէօզ սէօյլէյիպ, սէրֆ թէրպիյէի միլլիյէնին ֆէվաիտը քէսիրէսինի եազընէ պէհս իթմիշ, վէ Հայկական Կրթարան միւտիրի իլէ իքմալը թահսիլ իտէն չակիրտանընը թէպրիք էյլէմիշ օլմազլա, հուզզար՝ նութգը մէզքիւրի տախի ալգըշլամըշլար տըր:

Պատէհու հուզզարըն արզուսը մուճիպինճէ զամմը հազրէթը Բատիշահիյէ մախսուս օլան նաղմէ պիր քէրրէ տահա թէքրար օլունտուգտան սօնրա Գեր. Տ. Վահրամ Սրբազանըն թէմէննիյաթը րուհանիյէսիյլէ զկինէթ խիթամ պուլմուշ տըր:

Գալաթատա վագը Էրմէնի Գաթօլիք Ս. Փրկիչ քիլիսէսի խարիճինտէն վարիտ օլան իլան տըր:

Ցաւաչիկաց չորեքշաբթի, մարտ 25, Աւետման Տօն և հետևաբար Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ մէջ Ս. Մարիամու Եղբայրութեան հանդիսին օրն ըլլալով, նոյն օրն ի ժամ 3, Տեղապահ Արհի. Գեր. Կարապետ Եպիսկոպոս Ասթանայի՝ հանդիսաւոր Ճաշու Պատարագ պիտի մատուցանէ: (Մեօհը)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 2 ապրիլ

Մէճլիսը մէպուսան՝ մէմալիքը էճնէպիյէտէն կէլէն հայվանաթտան ալընաճագ ռաղամ րուսումը գապուլ էյլէմիշ տիր:

Սթրասպուրկ 2 ապրիլ

Բէլֆօրթ մէճլիսինտէ Մէց շէհրի մէպուսը պուլունան Մ. Անթօան Ալէմանեալըն թիրթուֆօրլը (*) հիւքիւմէթը քէյֆիյէսի թարաֆընտան Ալզաս—Լօրէնտէն թարտ իտիլմիշ տիր:

Պուգրէշ 2 ապրիլ

Րուսճուգ միւթէսարրըֆը օլուպ միւսաֆիրիքէ Պուգրէշտէ պուլունան Մ. Մանթօֆըն իւզէրինէ իքի Պուլկար միւլթէճիսի աթէշ էթմէրէք մումայիլէյհի աղըրճա եարալամըշլար, վէ քէնտիլէրի տէ թէվգիֆ իտիլմիշլէր տիր:

Աթինա 1 մարտ

Մէճլիսը մէպուսանտա Մ. Տէլիեանի՝ գաւինէթօնըն թէտապիրը մալիյէսի հագգընտագի մուախազաթընտա պու կիւն տախի տէվամ իթմիշ, մէսալիֆին թէնգիհինտէն, ուսուլը հազընէի մալիյէնին իսլահընտան վէ տօյունը ումումիյէ քէսիլմալլէրինին մուվագգաթէն թէէխիրը թէքալիֆսիզէն իպարէթ օլարագ ֆըրգայի միւխալիֆինին թէրթիպ էյլէտիկի բրօկրամը մէճլիսէ արզ էյլէմիշ տիր: Մ. Թրիգուբի եարըն ճէվապ վէրէճէք տիր:

Տանիմարգա գրալը՝ Մ. Թրիգուբիյէ Տանմպրօկ նիշանընըն 1ինճի րիւթպէսինի իթա էյլէմիշ տիր:

Լօնտրա 2 ապրիլ

Մէճլիսը մէպուսան՝ Իրլանտատա իճրաի թէտապիրը զէճրիյէ լայիհասընա տաիր թալեպ օլունան պիր լայիհայէ թաատիլէթլէ 253 րէյէ գարշը 361 րէյ իլէ րէտտ իտուպ, պու միւպահասայա խիթամ վէրիլմէսինէ գարար վէրմիշ տիր:

Պու գարար իւզէրինէ Մ. Կլատսթօն իլէ թարաֆտարլարը մէճլիստէն ալէյհ ենիւրիշլէր վէրմիշլէր տիր:

Պատէհու Մէճլիսը մէպուսան՝ Մ. Բարնէլըն իճրաի թէտգիգաթ օլընմասընա տաիր օլան թէքլիֆինի րէտտ իթմիշ օլտուղընտան, Բարնէլիսթլէր տախի մէճլիստէն չըգըպ կիթմիշլէր տիր:

Պունըն իւզէրինէ Մէճլիսը մէպուսան՝ թէտապիրը զէճրիյէ գանունու լայիհասընը գուրրայա գըյաս, պիրինճի գըրաաթտա գապուլ իթմիշ տիր:

Բաթիգալար իլէ Բարնէլիսթլէր՝ ապրիլ 11տէ Հայտ Բարգտա պէօյիւք պիր նիւմայիշ իճրա իտէճէքլէր տիր:

Բարիզ 2 ապրիլ

Թանըն Թէճտիտէն պէյանընա կէօրէ, Րուսիա՝ 1889 սէրկիի ումումիսինէ իշթիրաք իթմէք իչին վագը օլան տավէթի պիր սուրէթը նազիքեանէտէ րէտտ իտէճէք տիր:

Րոմա 2 ապրիլ

Գալաթա գօլէրատան հիչ էսէր գալմատըղընտան, Սիչիլիա ատասընտան կէլէն սէֆայինէ սաիրէնին գարանթինասը ֆեսխ օլունմուշ տըր:

Աթինա 2 ապրիլ

Մ. Թրիգուբի՝ օրտունուն թանզիմ ու թէնսիգինէ տաիր Մէճլիսը մէպուսանա պիր լայիհա թագտիմ իթմիշ տիր:

Պիւտճէ գօմիսիօնընըն րաբօրթօճըսը Մ. Թեօթօքի՝ Մ. Տէլիեանի թարաֆընտան Մ. Թրիգուբինին իտարէի մալիյէսի ալէյհինտէ վագը օլան մուախազաթը չէթինտէ ճէվապ վէրմիշ տիր:

Մ. Թրիգուբի բազար էրթէսի կիւնիւ նութգընա տէվամ իտէճէք տիր:

(Տիկէր պազը հավատիսիմիզ իչին սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա)

ՌՈՒՍԻԱ
ՎԷ
ՂԱՅՐԻ ՌՈՒՍԻԱ

Ա

Ռուսիա տէվլէթինին հիչ պիր Թապիի միւլթէֆիգի եօգ տըր վէ օլամազ։

Հէր համիլը Ռուսա սիւալ իտէր ի ս՛ն էթ, էկէր մէրտճէ վէ նամուսլու պիր ճէվապ վէրէճէք իսէ, վէ նասըլ քի պու փագիլէթ քէնտի հագլարընտա ինքեար տախի օլընամազ, ալաճաղըն ճէվապ, չու աթիտէքլինտ՚ն իպարէթ պուլունաճագ տըր։ Եանի,

«Հէր քիմ՛քի պիզիմ՛ իլէ պիր տէյիլ տիր, պիզէ գարշը տըր։»

Վէ չիւնքի Ռուսիա իլէ պիր օլմագ տիմէք, եվվէլ էմրտէ անըն ալէթի վէ պատէհու անըն գուրպանը օլմագ տիմէք տիր, վէ չիւնքի հիչ պիր տէվլէթ, քէնտի հիւմնի րիզասը իլէ պիր տիկէրինէ ալէթ վէ գուրպան օլմագլըղը Թէճվիզ իտէմէզ, իմտի հալի իլէ Ռուսիայա պիրլէշէճէք պիրիսի օլամազ քի, անըն պիր Թապիի միւթէֆիգի տէ պուլունապիլսին։

Ռուսիա տէվլէթի, հէմ Եվրոբանըն վէ հէմ տէ Ասիանըն գատըրլէրի իլէ օյնաեան պիրինճի տէվլէթ օլտըղընտան, անըն հէր պիր աթվար վէ Թավր ու հարէքէթի իւգէրինէ միւպահասա օլունտըգճա, զահիրի ալէամէթլէրէ վէ մուվագգաթ մէյլիաթլարա չոգ լուգ էհէմմիյէթ վէրիլմէյիպ, Ռուսիա տիմէք նէ տիմէք օլտըղընը պիր էյիճէ պիլմէք, Թարիֆ մագ, վէ հէր պիր հալէրի օնա կէօրէ Թա տէրինինտէն քէշֆ իթմէք լազըմ կէլիր։

Ռուսիա տիմէք նէ տիմէք օլտուղընը պիր էյիճէ պիլմէք եախօտ Թարիֆ իյլէմէք իչին, էգէ ուզուն ուզատըեա եօրկունլըգլարա վէ գիհնէր աշնտըրմայա տա ինչթիյաճ գալմայըպ, եէք ֆագաթ տօղրու պիր նազար իլէ տէ մագսէտէ վասըլ օլունապիլիր։

«Ռուսիա տիմէք, տայիմա իլէրի խիւրիւմէք, էնկէլէ Թէսատիւֆ օլունտըգտա պիրազ տուրմագ։ Ֆագաթ եինէ հէր հալտէ խիւրիւմէք, իլէրի խիւրիւմէք տիմէք տիր։»

Իշթէ պու տըր Ռուսիա, պու իտի, վէ պու օլաճագ տըր։

Պունըն պէօյլէ օլմամասընա տա պիր չարէ եօգ տըր. չիւնքի պիր պէտահաշըրտ եաէրի տէյիլ տիր քի խայրխահլըգլա խիթամ պուլապիլսին. պօշ վէ կէչիճի պիր հըրսը չան ու Թամա տէյիլ տիր քի, պիր կիւն տէ էմրի իթիտալ անըն էօնիւնի ալսըն։

Ռուսիա իչին, իլէրի տօղրու խիւրիւմէք, պիր մէճպուրիյէթի տայիմի տիր. հէմ քիմ պիր Զար օլսա, հէր քիմ պիր Ռուս վիւքէլասը օլսա, էլհասըլ հէր քիմ պիր Ռուս իսէ, պաշգա տիւրլիւ տիւշիւնէմէզ, պաշգա տիւրլիւ հարէքէթ իտէմէզ. վէ Ռուսիանըն Թէճավիւզի բօլիթիգասընը Թագպիհ իլէմէք տախի ատէԹա պէօյիւք պիր խէԹա օլուր, էկէր պիր ճէվապ Թարաֆը վար իսէ, օ տախի, Ռուսիանըն Թէճավիւզընա հէտէֆ օլմագ հալինտէ պուլընանլարըն, քէնտիլէրինի սագընմալարընտա տըր։

Ռուսիա, Եվրոբանըն գարա գըրԹասընտա էն վասի (լայնատարած) տէվլէթ, վէ ումում Ասիատա տախի, Հինտիսթանտան սօնրա էն գուվվէթլի հիւքիւմէթ օլտըղը հալտէ, կէրէք Եվրոբա գըլԹասընտա վէ կէրէք Ասիա գըլԹասընտա, քէնտի ազամէԹինէ նիսպէԹէն էն ֆագըր միլք տիր. արազիսինին խիւգտէ սէքսէնի տօգսանը ատէԹա պիր չէօլ տիր. վէ պա խուսուս քի, տէնիզ տէնիլէպիլէճէք պիր տէնիզի տէ եօգ տըր։

Սէքսէն տօգսան միլեօն էհալի, էգսէր գըլԹասը չէօլ հալինտէ պուլընան վէ տէնիզի պուլընմայան պու ճեսիմ միլքտէ նա՞սըլ եաշայապիլիր. իշԹէ մէսէլէնին էնի պօյու պու տըր։

Պէօյիւք Բէթրօ, Եվրոբանըն Թիճարէթ մէրքէզինէ եագըն պիր գաբուսու պուլընմագ իչին, բալԹախաԹէնը, Մօսքուատան գալտըրըբ, Գալթիգ տէնիզինէ նագլ իյլէտի իսէ տէ, մէգքիւր տէնիզ տախի, պիւԹիւն գըշըն պուզտան գաբալը պուլունտըղընտան, պունտան տախի պէօյիւք պիր մուհասսենաթ կէօրիւլէմէտի։

Գարատենիզտէն պիր եօլ պուլմագ իչին վուգու պուլան պունճա ճահտ ու իգտամաթ վէ տէհշէթլի ֆէտաքեարլըգլար տախի գոթի պիր նէԹիճէ հուսուլէ կէթիրէմէյիպ, Ռուսիանըն էն գիյատէ կիւվէնէճէյի Օտեսա լիմանը չօգ տէֆա պուզլար իլէ գաբանմագտա օլտըղտան պաշգա, խաԹէնիլտէյի վագԹ քէնտիսինի մէգքիւր տէնիզտէ հապս իթմէքտէն գօլայ պիր չէյ տէ եօգ տըր։

Պիր վագըթ Ռուսիա մէմալիքի, պիւԹիւն Եվրոբանըն զախիրէ ամպարը օլտըղընտա, տէնիզ սըգլէթի օլ գատար աղըր պասամագտա տէյիլ իտի. ֆագաթ չիմտի իշլէր պիւսպիւԹիւն Թէպտիլ օլմուշլար տըր։

Ամէրիգա վէ Հինտիսթան, քէնտի ճեսիմ չըլֆթլիքլէրի վէ քիւլլիյէԹլի վաբօրլարը սայէսինտէ, Ռուսիանընքինտէն չօգ գիյատէ վէ Ռուսիանընքինտէն ուճուզ զախիրէ իլէ Եվրոբայը պօլ պօլ տօյուրմագտա տըրլար. վէ Ռուսիա մէմալիքի, սուլհ վագԹինտէ պիլէ Ամէրիգա վէ Հինտիսթան զախիրէսինէ գօլայլըգլա րէգաբէթ իտէմէտիյի հալտէ, եաեարըն ուզուն միւտտէթ տէվամ իտէն պիր հարպ վուգուա կէլիր, վէ Գալթիկ վէ Գարատենիզ Թարիգլէրի պիւսպիւԹիւն գաբանըրլար իսէ, պաշլըճա զախիրէ իխրաճաթը իլէ եաշայան Ռուսիանըն հալի նէ՞րէլէրէ վարամազ, վէ պունուն նէԹիճէլէրի նէ՞րէլէրտէ գարար գըլամազ։

Եկէր Ամէրիգա վէ Հինտիսթան զախիրէսի օլմազ օլմասա իտի, պիր հարպ զուհուրինտէ Գալթիգ տէնիզի վէ Գարատենիզ Թարիգլէրի գաբանսա տախի, եինէ Ռուսիա զախիրէսի էյի քէօԹիւ, Ալէմանիա վէ Ավսըթրիա Թարիգլէրի վէ չըմէնտըֆէրլէր սայէսինտէ, Եվրոբա բիազալարընա նագլ օլընապիլիր իտի։

Ֆագաթ չըմէնտըֆէր նագլիյէսի բէք պահալը օլուր, եօԹէ եանտա Ամէրիգա վէ Հինտիսթան զախիրէսի գաԹէն Ռուսիանըքինտէն ուճուզ տիւշմէքտէ իքէն, օլվագըթ պահալը նագլիյէսի օլան Ռուսիա զախիրէսի նա՞սըլ սիւրիւլէպիլիր։

Ռուսիա տէվլէթի վէ Ռուսիա էհալիսի, չիմտիքինին բէք բէք տէօրթտէ վէ ալթըտա պիրի մէսարիֆէ կէչինէպիլիրլէրի սըրալարտա, պունլար օլ գատար տիւշիւնիւլէճէք չէյլէր տէյիլ իտի։

Ֆագաթ տիկէր տէվլէթլէրին վէ էհալիլէրին վարիտաթլարը քէնտի արազիլէրինին կէօնակէօն Թավսի սէրվէթլէրի, վէ կէնիչ կէնիչ տէնիզլէրի վէ գըսսա նագլիյէ Թարիգլէրի սայէսինտէ կիլթիքճէ իգտիյատ պուլմուշլար, վէ քէնտիլէրի ֆէվգէլատէ գուվվէթլէնմիշլէր իքէն, Ռուսիա տէվլէթի վէ էհալիսի իսէ, միլքին էգսէր ճիհէթի չէօլ, նագլիյէ Թարիգլէրի ուզուն վէ մասրաֆլը, վէ աշըգ տէնիզլէրտէն մահրում պուլընտուգլարընտան, տիկէր Եվրոբա տէվլէԹլէրինէ վէ միլլէթլէրինէ գըյասէն օլ գատար կէրիտէ գալմըշլար տըր քի, էկէր Ֆրանսանըն պաշընա կէլէն ֆէլաքէթ կիպի պիր ֆէլաքէթէ ուղրարլար իսէ, պիր տահա ԹէքրարէՆ պաշլարընը եօգարը գալտըրմալարը աթէԹա միւմքինսիզ օլուր։

Ալէմանիա հուտուտընտան Թուլտա, Թագավգասիայա գատար օլան կէնիշէ պիր Թիրիզ միւսլթէմնա ԹուԹուլտուղը հալտէ, Ռուսիանըն պագգալան գըրմը աղիմ չէօլ վէ ֆագըր պիր արազի օլուպ, սէգսէն տօգսան միլեօն էհալինին վէ պու էհալիյի իտարէ իտէն տէվլէթին սառա մուվաֆըգ սուրէթտէ եաշաեապիլմէլէրի, վէ քէնտի միւսաթէպէլէրինի Թահմի Թէճմինէ ալաճագ սուրէթտէ Թէրագգի իթմէլէրի, իգտիմալ պօլ՝ իգ նազարը իլէ ատէԹա մէյյուս օլունաճագ պիր հալ ատա օլընապիլիր։

Վէ Ռուսիա պիւտճէսինին էլան սէնէտէ օն միլեօն Ինկլիլզ լիրասը աչըգ կէօսթէրմէքտէ օլմասը, վէ աչըղըն հէր սէնէ պիրէր միլեօն տախի ֆազլա պուլանաճաղը, հագգահալին էն պէօյիւք խապաթը տըր։

Ռուսիա պու հալտէ ուզուն միւտտէթ եաշայամազ։

Ֆագաթ Ռուսիանըն տախի Թըպգը սաիր մէմալիքլէր կիպի եաշամայա հագգը վար տըր. եաշամագ իչին տէ իլէրի տօղրու հարէքէթ իթմէք, Եվրոբա վէ Շարգ բիազալարընա եագըն վէ միւնասիպ մէվգիլար Թուտմագ, վէ աչըգ տէնիզլէրէ սահիլ օլմագ լազըմ տըր։

Պիր Ռուսիա իմբէրաԹօրընըն, պիր Ռուսիա վիւքէլասընըն, էլհասըլ պիր Ռուսըն անճագ պունա չալըշաճագլարը տա Թապիի օլուր, պունըն իչին քէնտիլէրինի Թայխիպ էյլէմէյէ պիր հագգըմըզ օլամազ։

Ռուսիա չու եա պու Թարիգլէ, կիլլի եախօտ աչըքտար սուրէԹտէ, Թէճավիւզ եախօտ Թամըլըգլա, տիւշմէն եախօտ տօսթ սըֆաԹը իլէ, տայիմա քէնտի մագսէտինին իճրասընա չալըշաճագ տըր։

Ֆագաթ եկէր Ռուսիանըն տայիմա իլէրի խիւրիւմէսի վէ աշըգ տէնիզլէրէ տօղրու եօլ ալմասը քէնտի իչին պիր հագգ իսէ, խիւրիւմէք իսթէտիյի եէրլէրին վէ սուամըշ օլտըղը սուլարըն սահիպլէրի իչին տախի անլէրին խիւզլէրինի քէնտիսինէ կէօսթէրմէմէկ չալըշմալարը, պիր սուրէթտէ պիր հագգ տըր։

Պու հագգըն հիւքմի տէ, պիլաճ մանքէմէսինէ պագ տըր։

Եվրոբա գըլԹասընտա պուլընան տէվլէթլէր վէ էհալիլէր, կէօզլէրինի տէօրթ աչմըշ օլուպ, արԹըգ Ռուսիայա օլ Թարաֆտան պիր պարմագ եէր վէ պիր կաւճ սու կէօսթէրմէմէյէ գարարը գաթի վէրմիշլէրտիր. վէ պունլարըն իչինտէ վէչայիթծէ օլուր սա սալլսանիյա գուտրէԹլէրի պուլունմայանլար իչին տէ, գավվէթլի օլանլարըն խարտըմը էքսիք տէյիլ տիր։

Պու հալտէ Ռուսիանըն օլ Թարաֆլարտան գուտրէԹլի մէտէ ալէտալացլարը խամէԹ տէյիլ տիր։

Զիւնքի գօյէֆլէրին պաշընա կէլէճէք ֆէլաքէթ, տէօնիւպ տօլաշըր սօնրատան գուվվէԹլիլէրէ տախի սիրայէթ իտէճէք տիր։

Պիրիպիր արգասը սըրա էսքեյիպ Թագլէնէն վէ զամէն մէվճուտ պուլընմայըպ տա իլէ իշարէԹ վէճուտէ կէլէճէյի աշիքեար կէօրիւնէն իԹԹիֆագ հէյէԹլէրի, պունըն իմպաԹը տըրլար։

Ծու սօն վագԹլարտա Ռուսիա ալէյհինտէ Ֆրանսատան մատտա Եվրոբանըն հէր գըլԹասընտա միւշահէտէ օլընան հէյէճան, Թամամիլէ իլէ Ռուսիանըն ինֆաալինը մուճիպ օլմուշ տըր. վէ Ռուսիա ալէյհինտէ կէօրիւնէն հէր Թաշըն ալթընտան պիր Ինկլիզ գուհուր իթմէքտէ օլմասը տա, Թէքմիլ Ռուսլարըն Ինկիլթէրայա գարշը իքհարը հիտտէԹ իթմէքլէրինէ պիր սէպէպ օլմուշ տըր։

Ֆագաթ հէր ինֆաալ վէ հէր հիտէԹ պիր հագգ տէյիլ տիր։

Զամէն Եվրոբա գըլԹասընտան Թէճավիւզ գաբուլարը Ռուսիայա գաչը գաբանմըշլար իտի. ֆագաթ եէնիտէն Թէճտիտ գըլընմըշ օլան իւշլէր իԹԹիֆագը, եախօտ տահա պիւյիւք պիր Ռուսօ-Ինկլիզ պըլաքի իլէ պէրապէր տէօրԹլէր իԹԹիֆագը, պու գաբուլըն գաբուլարա պիրէր տէ մէֆրէճ սամա քիլիտի օլտու։

Պու հալտէ Թապիի պիր մատտէ տիր քի, հէր քէս Ռուսիանըն Եվրոբա գըլԹասընտան գաԹի իւմիտ իտուպ քէնտի պախԹընը Ասիա գըլԹասընտան Թէճրիպէ իթմէք Թարաֆընա մէյլ իտէճէյի իԹիգատընտա պուլընմըշ օլսուն։

Հէրալթ չէհրի տախի միւնասիպ արազիլէրէ, իշլէք բիազալարա եագըն մէվգիլարա, վէ աշըգ վէ բէք մուհիմ տէնիզլէրէ կէօԹիւրէպիլիր, վէ եկէր պիր իսմիտ վար իսէ, Թէճրիւպէսինէ տէ տէյէր։

Օ ճիհէթտէն տախի Ռուսիա քէնտի մագսէտինէ վասըլ օլապիլտիքտէն պաշգա, Եվրոբանըն հէր Թարաֆընտա քէնտիսինէ գարշը չըգան Ինկիլթէրատան տախի ալըզը ինթիգամ էյլէմիշ օլապիլիր։

Պիր Թաշ իլէ իքի գուշ վուրմագ տախի էն Թապիի արզուլարտան պիրիսի տէյի՞լ մի տիր։

ԲԱՐԻԶՏԷ
ՂԱՐԻԳ ՊԻՐ ՑՕԼԱՆՑԸՐԸՃԸԼԸԳ

Բարիզտէ Մատամ Լա Պարօն տը Մօրթիյէ նամը տիկէր Մատամ տը Լարօշէլ նամ գատըն՝ Մ. Լըգուրթուա նամ քիմէսնէ իլէ պիլիչթիրագ պիր Թագըմսաատէտիլանէ պիր Թարզը գարիպտէ տօլանտըըմագա իՃԹիսար էյլէտիկլէրինտէն, պու քէրրէ մուհաքէմէ Թահթընա ալընմըշ իսէ տէ, քէնտիսի իլէ չէրիքի Ֆրանսատան ֆիրար իտուպ, սէրմայէլէրի օլան Լիլի նամ գըզ ալըզ ու կիրիֆթ օլունմուշ տըր։

Մատամ տը Մօրթիյէ՝ պիր իտարէխանէ աչըպ, զէնկին գըզլար իլէ ագտը իգտիվաճ արզուսընտա պուլունանլարա վէսաթէթ իտէճէկինի իլան էյլէմիշ իտի։

Հէյնը մուհաքէմէտէ չահատէԹէ կէլէն զէվաԹտան պիրի Մ. Լըֆէվր նամընտա իտի։

Մատամ տը Մօրթիյէ՝ Ինկիլթէրա քիպարզատէլէրինտէն պիր գըզըն 60,000 լիրա սէրվէթի պուլունտըղը հալտէ միւնասիպ պիր զէվճ արատըղընը իլան իթմէքլէ, Լիմօժ չէհրինտէ օտուրգճա հալ ու վագթի տիւզկիւն էսնաֆտան Մ. Լըֆէվր՝ պիր գաթ տահա քէսպը սէրվէթ էյլէմէք վէ հէմ տէ ֆագըր օլարագ պիր տէ զէվճէյէ մալիք օլմագ խայալը իլէ Բարիզէ կիթմիշ, վէ Մատամ Մօրթիյէնին մաճուս իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմիշ տիր։

Օ տախի մէրգում Լիլի նամընտա կիւզէլ պիր Ինկիլիզ գըզընը Թագտիմ իթմէքլէ, Մ. Լըֆէվրըն ագըլ պաշընտան կիտիպ, նամզէտինէ 2—300 լիրալըգ հէտիյէլէր Թագտիմ էյլէմիշ, վէ ագտը իգտիվաճ իտէրէք պէրապէր Ինկիլթէրայա վէ ըԶբանխատաքի մէշհուր Ալհամրայա սէյահաթ վէ քէմալը զէվգ իլէ իմրարը էվգաթ էյլէմիշլէր իսէ տէ, Բարիզէ ավտէթլէրինտէ Մ. Լըֆէվրըն ագրապասընտան պագը խայրխահլար՝ զէնկին գըզը իլէ ալտըղը զէվճէսինին մահիյէթինի պէյանլա, տօլանտըրըճըլարըն տամը Թէզվիրինէ տիւշտիւկինի իխթար էյլէմիշլէրտիր։

Մ. Լըֆէվրըտան մատտա Մ. Լապուլօ նամ քիմէսնէ տախի ալտատըլմիշ օլմագլա, մէրգում՝ մահքէմէտէ իսթինթաք օլընտըգտա, մէրգում տօլանտըրըճըլարըն իլանը իւզէրինէ քէնտիլէրինէ միւրաճաաթ իթտիւքտէ, քէնտիսինտէն 6 լիրա պէր վէճհը բէշին ալտըգտան սօնրա, Սըանիա ժենէրալլարընտան պիրինին քէրիմէսի օլտըղը պէյանը իլէ Թէամթրօ լօճասընտա քէնտիսինի պիր մատմազէլէ Թագտիմ իթտիքլէրինի, վէ ֆագաթ մատմազէլ քէնտիսինին բէլուքէր օլտըղընը պիլինճէ զէվճիյէԹէ գապուլ իթմէտիկինտէն, մուախխէրէն Մարսիլեայը պիր գըզ իլէ կէօրիւշտիւրտիւքլէրինի, վէ պունըն տախի քէնտիսինտէն 40 լիրա տօլանտըրտըղընը հիքեայէ էյլէմիշ տիր։

Իսթինթաքը ալտանան պիր պօրսա սարրաֆը օլուպ, մէրգում տօլանտըրըճըլարըն իլանը իւզէրինէ զէքի օլընան Լիլի նամ ֆահիշէ իլէ ագտը իգտիվաճ իթմիշ իսէ տէ, մէրգումէնին քէնտիսինի սօյուպ սօղանա չէվիրտիկինի պէյան իթմիշտիր։

Ցէօրթիւնճիւ ալտանան՝ Ֆրանսանըն Թուրն չէհրինտէն պիր զաթ օլուպ, Լիլիյէ հէտիյէլէր Թագտիմ վէ Թէամթրօտա լօճա իսթիճարը իլէ խարապ վէ միւֆլիս օլտուղընը իլթիեան իթմիշ տիր։

Զիքր օլընտըղը վէճհլէ, տօլանտըրըճըլարտան Մատամ Մօրթիյէ իլէ Մ. Լըգուրթուա Ֆրանսատան ֆիրար իթմիշ, վէ եալընըզ Լիլի եագալանըպ էտ վէրիլմիշ օլմագլա, մահքէմէի ճէզա՝ մէրգումէնին 4 մահ միւտտէթլէ հապսընա գարար վէրմիշ տիր։

ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընտա աթիտէքի ֆըգրալար կէօրիւլմիշ տիր։

Պու կիւնլէրտէ եաղմաղա պաշլայան վէ էլան տէվամ իթմէքտէ պուլընան եաղմուրլարըն մէզրուաթըմըզզա հայաթը Թազէ պախշ էյլէտիկինի մանէմնունիյէ արզ ու պէյան իտէրիզ։

Իտխալաթ բիազալարըն բէրաքէնտէ գըսմընտա հէնուզ արզու օլընտըղը գատար կէրմիյէթ կէօրիւլմէմիշ վէ վուգու պուլան ալըզուխթա մահսուլ պիր հալտէ պուլընմըշ տըր։ Ֆագաթ քիւլլիյէթլի մուամէլաթ գըսմընտա էբէյիճէ ալըշ վէրիշ կէօրիւլմէքտէ վէ Բոլիսի իլէ զիյատէ իշ օլմագտա, վէ մագամը Սէլասսէ րիննին քիւլլիյէթլի միւպայաաԹը միւլապէսէսի իլէ պուղտայ վէ ուն ֆիյաթը Թէրագգի իթմէքտէ տիր։

Իխրաճաաթ էմԹէամըզ պու հաֆԹա զիյատէսի իլէ մէԹրուք պիր հալտէ պուլընմըշ, վէ միւշթէրիլէրտէ խայիշ կէօրիւլմէմիշ տիր։ Գամպիօլարըմըզ եիւքսէք ֆիյաթլարա Թուլթուն տըր։

⁂

Սէլ—— ——ն

Անատօլուի Շահանէտէ վագը Սիվաս չէհրի տէյիրմէնլէրինտէ իւյիւ-

---

(113)

ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ

ՄՈՒԽԷԼԼԻՖԻ

ԺՕՐԺ ՕՐԱՅԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

—Հէր նէ գատար սէն պանա եօլիւմտէն պին գաթ պէտթէր էզիյէթլէր վէրմիշ իսէն տէ, եինէ սէնին եօլմէնի հիչ պիր վագթ ախթէմէմ. սէնի տինլէմէք իսթէրիմ, սէօյլէ, իսԹէտիյին նէ՞ տիր։

Եամպօ.— Պէնիմ արզում սիզի գուրթարմագ տըր, մագսատըմ գանըմը վէ ճանըմը ֆէտա իտէրէք, սիզի սաատէթէ հալինիզտէ իպգա իթմէք տիր։ Օ կիւնիւ քի կէօզլէրիմ ախրէթ գաբուլարընը կէօրմէկէ պաշլամըշ օլտըղը, վէ սօն նէֆէսիմ չըգմաղա եագլաշմըշ պուլընտըղը սըրատա, Խափմին քէլը Թապիրյէ պէնի մէլուն պիր հայվան միսալի տիշարը աթտըրմաղա գալգըշտըղընը կէօրտիւյիւմտէ, օ անտէ տէկին նէ տէրէճէ տիվանէլիք իթմիշ օլտըղըմը անլատըմ, վէ սիզի ղամագլամըշ վէ էլէ վէրմիշ օլան պէնիմ կիպի պիր խայինին եանաղընա տուտագլարընըզը եանաշտըրտըղընըզը կէօրտիւյիւմտէ, պիր պուսէի սուլհ իլէ պանա աֆվ իտէյօրսընըզ զանն իթտիմ. իշթէ օ անտէ իչլէմիշ օլտուղըմ գապահաթլարա մուգաբիլ ուզրունըզա ֆէտաի ճան իթմէքլիյէ եէմին իթտիմ։ Պինաէն ալէյհ եա արզումա մուվաֆֆագ օլաճաղըմ, վէ եախօտ քէնտիմի Թէլէֆ իտէճէյիմ։

Նիամա պիր միւտտէթ Եամպօնըն եիւզիւնէ տիք տիք պագտըգտան սօնրա.

—Սանա էմնիյէթ իտէրիմ, Եամպօ, սանա աֆվ իտէրիմ. սէօյլէ, նէ՞ եափաճագսըն։

Եամպօ.— Պիր չօգ կիւնլէրտէն պէրու Խափմին վէսվէսինի տէֆ իթմէք իչին աատէթա գօմէտիա օյնատըմ, պու կիւն Ֆագըրլըգ Թարիգաթընա տախիլ օլտըղըմա էմնիյէթը Թամմէ հասըլ իթմիշ տիր, եարըն սօլ գօլըմը ճիմմիմէ եարըշտըրմաղըմ։ Պունը օնլար իչին եափմատըմ, սիզին իչին եափտըմ. չիւնքի Խափմէ սիզա էմնիյէթիմ գազանմըշ տիր, պէնիմ իլէ ատէթա էյլէնմէկէ գալգըշմըշ իտի, պէնի ճէննէթէ կէօնտէրմէյի վատ իթմիշ օլտըղը հալտէ, եօլճէնյիմ սըրատա քէլը կիպի տիշարը աթտըրմաղ իսթէտի։

Նիամա.— Էյ սօնը՞։

Եամպօ.— Էլպէթթէ զէվճինիզ Մ. տը Պլիննագ սիզի արամաղա չըգմըշ տըր, պինաէն ալէյհ զէվճինիզի պուլուպ ալըպ սիզէ կէթիրէճէյիմ, վէ սիզի գուրթարմագ գըթմընտա քէնտիսինէ մուավէնէթ իտէճէյիմ։ Եալընըզ վէրինիզ պիր մէքԹուպ տա, պէնի պիր գաչ սըրար եէրինտէն հարէքէթ իթմէյէճէք օլան չու գօլըմ՞ն արասընտա սագլայըպ կէօթիւրէյիմ զէվճինիզէ Թէսլիմ իտէյիմ. եա եօլիւր մահվ օլըրըմ, վէ եախօտ մէքԹուպընը մահալլինէ Թէսլիմ իտէրիմ. Մէսէլէ սագ սէլիմ Ֆրանսըզ Թօբրաղընա եէթիշէպիլմէք տիր, օրայա վասըլ օլտըղըմ հալտէ արԹըգ Խափմին էԹիւ՞աւսը պէնի պուլամազլար. օ հալտէ տիւշտիւյիմ կիպի արայըպ Մ. տը Պլիննագը պուլաճայըմ.— տէտիքտէն սօնրա, Նիամայա աթիտէքի մէքԹուպը եազտըրտը.

«Բաուլ,

«Եալընըզ սէնի տիւշիւնիւյօրըմ, սէվիյօրըմ, եալընըզ սէնին իչին եաշայօրըմ, հէր ան վէ տագիգէ սէնի պէքլիյօրըմ, իւմիտիմի գէսմիյօրըմ. Եամպօյա էմնիյէթ էթ, պիզէ իթմիշ օլտըղը ֆէնալըգլարա մուգաբիլ չիմտի հէր կէօնա ֆէտաքեարլըգա հազըր տըր. սէվիյօրըմ սէնի։

«ՄԱՅԱ ՆԻԱՄԱ»

6

Եամպօ պու մէքԹուպը Բաուլա Թէսլիմ իթտիքտէ, Բաուլ եէնիտէն տիւնեայա կէլմիշ իտի. անճագ մէչլին քէսէ իչինտէ մահֆուզ օլան պու մէքԹուպը Եամպօնըն գօլընըն արասընտան չըգարմագ իչին, Եամպօնըն գօլընը ճըզմինտէն այըրմագ վէ գօլընա եէնիտէն հարէքէթ վէրմէկ լազըմ կէլմիշ օլմաղլա, պու եիւզտէն Եամպօնըն չէքմիշ օլտըղը աճըլար Թէհամմիւլ օլունմագ մէրթէպէտէ օլուպ, Եամպօ պիր արալըգ եօլմէք տէրէճէսինէ գատար վարըլ օլմուշ իտի։ Եվվէլա տէհշէթլի եարալար աչըլըպ, պու եարալար չէքմիշ օլտըղը մէշագգաթլէն, վէ չիւրւէթլի հարարէթտէն կիլթիքճէ ուֆունէթ բէյտա իթմէքտէ իտի։ Եամպօ իլէ Բաուլ վէ Հանրի վէ Պրիէն, կէճէլէրի եօլլարըգ իտուպ կիւնտիւզլէրի գօրույա չէքիլիրլէր, վէ Ֆիլ պէքճի պէլլաղըլ ույուրլար իտի։ Եամպօ իսէ պու ճանատ ճիվար քէօյլէրտէն պիրինէ կիտիպ, եէյէճէք Թէտարիք իտէր իտի։ Անճագ կիւնիւն պիրինտէ Եամպօ պիր եէրէ գըմըլտանամայաճագ տէրէճէտէ զաաֆը հալէ տիւշար օլմաղլա, եէմէք Թէտարիք իտէմէմէտիյինտէն, իշ արգատաշլար աճ տուրմաղա մէճպուր օլմուշլար իտի։ Օ կիւնիւ պիր ագար սու քէնարընտա արամ իտէրէք պիր գաչ եապանի վէ խամ ինճիր պուլուպ եէմիշլէր իսէ տէ, սաֆրալարընը պիլէ պաստըրամամըշլար իտի. պէրէքէթ վէրսին քի Եամպօնըն զաաֆը հալի սէրիէն միւնտէֆի օլուպ, Պրիէնին Թէրթիպի սայէսինտէ գօլընըն եարասը տախի քեամիլէն գուրումըշ վէ գափանմըշ իտի։

Պրիէն տախի էլինտէն կէլէն զայրէթ վէ իգտամաթտա ասլա գուսուր իթմէյիպ, հէր խըզմէթի տէրէօհտէ իթմիշ օլտըղը միսիլլու, նիհայէթ Եամպօնըն խասԹալըղը էսնասընտա Ֆիլլանըլզա պիլէ գարար վէրմիշ, վէ հաթթա Ֆիլին իտմինի Ֆիֆիրլէն գօմուշ վէ Ֆիլ իլէ ատէթա տօսթ օլմուշ իտի։

Ֆիֆիրլէն Պրիէնին լիսանընտան անլար, վէ Պրիէն տախի Ֆիլին հէր նազընա օյնար իտի. կէճէլէրի կիտէր Թազէ գամըշ քէսէր, վէ կէԹիրիր Ֆիլէ եէտիրիր իտի։

Պէօյլէճէ հէր իւչիւ՝ Մայա Նիամայը պուլմագ իւզրէ, հիչ պիր ֆէտաքեարլըղը տիրիգ իթմէմէքտէ իտիլէր։

Շանտէրնակօրտան չըգմագտան մուգատտէմ Հանրինին բէտէրի Մ. տ՚Ալբէմը օղլընը Թէսատիւֆրաթը վագըասընտան վագ կէչիրմէք Թարաֆընա կիթմիշ իտի, հաթթա կէլինի Մայա Նիամանըն էլէ կէչիրիլմէսի իչին լիւզումը Թագտիրինտէ սէրվէթը միճմուէսինի ֆէտա իթմէկէ հազըր պուլընտըղընը սէօյլէմիշ, վէ օղլընըն իսթէտիյի եէրտէ բարա պուլապիլմէսի իչին Թէտարիկը լազըմէյի իթթիխազ իթմիշ իտի։

Հինտիսթանտա Ֆրանսըզ պիր Թաճիր, Ինկիլիզլէրտէն հիչ պիր մուավէնէթ պէքլէյէմէզ. հաթթա զայէթ ինճիլէյիթը սավրանմաղա մէճպուր տըր. Եկէրչի Մայա Նիամայը գուրթարմագ իչին Ինկիլիզլէր նէզտինտէ պիր կէօնա Թէշէպպիւսէ գալգըշաճագ օլսալար, նէԹիճէսի՝ հագգլարընտա խայըրը օլամայաճաղը շէօյլէ տուրսուն, հաթթա մուզիր օլուպ, օ հալտէ Մայա Նիամայը տահա զիյատէ սըգըշտըրաճագլարընա վէ պէլքի տէ Թա Հիմալայա տաղլարընըն էթէյինէ գատար կէօթիւրիւպ մահպուս իտէճէքլէրինէ շիւպհէլէրի եօգ իտի։

(Տիւ-Վ.)

տիլէն վէ կէչէն սէնէտէն պէտ իլէ չէհրիմիզէ խոխալ օլունմագա պաշլանըլան ունըն մըգտարը կիւն կիւնէ արթմագտա տըր: Իշպու ունըն ճինսի ալա օլտըղը կիպի, ֆիյաթը տախի՝ 100տէ 8 կէօմրիւք րէսմի խարիճ օլունտըղը հալտէ պիրէ էչվէն օլուպ, պիրինճի նէվի՝ 93, վէ իքինճիսի՝ 88 վէ իւչիւնճիսի տախի 81 բարա բատտէսինտէ տիր:

Իշպու Թահգիգաթըմըզը մէւձուունիյէ պէյան իլէ պէրապէր Անատօլուտա սէնայինին մազհարը մուվաֆֆագիյէթ օլմասը արզուի մախսուսըմըզտա պուլունտըղըմըզ ճիհէթլէ, սէնայիի տախիլիյէմիզին տէշար օլտըղը նիհայէթսիզ մուշքիլաթտան ճիլասը իլէ մէմլէքէթի էսն պիյէտէն կէչէն էմթաա իլէ րեգապէթ խուսուսէտա իւչէն, իշպու 100տէ 8 տախիլի կէօմրիւք րէսմինտէն մուաֆիյէթի լիւզումինի թէքրար պէյան իտէրիզ:

* * *

Իզմիր 15 մարտ.— Կէչէն 15 կիւն զարֆընտա բիւզամըզտա էբէյիճէ կէրմիյէթ միւշահէտէ օլունմըշ, վէ աֆիյոն իլէ բամպուգ զիյատէճէ աթրանմըշ տըր: Վուգու պուլան ախզ ու իթաները էն միւհիմլէրի պէր վէճհը աթի տիր:

Գարահիսար ճինսինին էվվէլլէրի չէքիսի 123-123½, վէ սօնղրալարը 148-155 վէ Թէլքէլ ճինսինին էվվէլլէրի 112-117, վէ սօնղրալարը 125-146 ղրշ.ա օլարագ 218 սէբէթ աֆիյոն սաթըլմըշ, վէ ֆիյաթ պէհէր չէքիտէ պիրտէն պիրէ 25-30 ղրշ. թէբաղդըր իթմիշ իսէ տէ, չիմտի բիւզա տուրկուն վէ սիւքիւնէթ հիւքմֆէրմա տըր: Պամուգ քիւլլիսի էէյլի մալի օլարագ պէհէր գանթարը 300—305 վէ 308—318 ղրշ.ա 550 պալէա էէյլի բամպուգը սաթըլմըշ, վէ Ատանա մալինին պէհէր գանթարը տախի 280—281 ղրշ. բատտէլէրինտէ պուլունմըշ տըր: Թալէպ տէվամի վէ ֆիյաթ թէրագգըյա մէյյալ տըր: Պէհէր գըյէսի 88—122 բարայա 3000 գըյէ Սուլթանիյէ իւզիւմի սաթըլմըշ իսէ տէ, Թալէպ զայիֆ, վէ ֆագաթ ֆիյաթ Թուրթկուն տըր: Ճինսինէ կէօրէ պէհէր գըյէսի 50—53 վէ 80—132 բարայա 5400 գըյէ ըաղաըը վէ պէհէր գանթարը 57—65 ղրշ.ա 1500 ճուվալ յապաս ունյապ սաթըլմըշ, վէ իշպու խբէ ճինս մալըն բիւզասը Թուրթկուն պուլընմըշ, վէ ճինսինէ կէօրէ պէհէր գանթարը 76—115 ղրշ.ա 30000 գանթար բալամուտ սաթըլմըշ տըր:

* * *

Պրուսա 11 մարտ.— Պու հէֆթաքի հիւքմ սիւրմէքտէ օլան գուրագլըգ միւլապէսէսի իլէ տուտ աղաճլարընտա լիւզումի մըգտար եաբրագ հասըլ օլմայաճաղընտան գորգուլույօր: Խամ իբէք բիւզասընտա էբէյիճէ մուամէլաթ կէօրիւլմէքտէ իսէ տէ, ֆիյաթլար էյան զայիֆճէ տիր: Գոզա Թուրթկուն օլմաղլա պէրապէր արանմագտա տըր:

Բիւզա ֆիյաթը պէր վէճհը աթի տիր.

	Լիրէ 100 ղրշ. տան ճիւյէտէ ղրշ.
Խամ իբէք	265-270
Պիրինճի »	265-280
Ծէվիք գօզա	մէվճուտ եօգ
Շիք »	» »
Բիքէ »	24-25
Պասինէ	10-16
Գրամօ	3-6
Պիրինճի ֆրիզօն	60-63
Վասաթ	52-53

* * *

Ցէտէ աղաճընտան ալտըղըմըզ պիր մէքթուպտա, Ցէտէաղաճ բուսումաթ խարէճինին միւրուր խանէն 1302 սէնէսի հասըլաթը 1301 սէնէսի հասըլաթընտան 6200 քիւսուր լիրա ֆազլա օլուպ, Պուլկարիստանըն հասըլաթընտան սօնրա 1600 քիւսուր լիրա ֆազլա գալտըղը վէ պու տա բուսումաթ միւտիրի Ֆէրիտ էֆէնտինին էսէրը զայրէթի օլտըղը պէյան ու իշար օլընըյօր:

* * *

Կէչէն 302 սէնէսի ֆէտրվար այը զարֆընտա Կիւմիւլճինէ հէֆթալըխընտէքի գօյունլարտա չիչէք իլլէթի զուհուր իթմիշ իսէ տէ, Թէտրիճէն միւնտէֆի օլմագտա խուսուսի, վէ հայվանաթը սաիրէտէ պիր կէօնա խասաթ ալըպ օլմատըղը մահալը մէգքիւրտէն խապէր վէրիլիյօր:

* * *

Մուտանիյատա պիր Թիճարէթ վէ պիր Զիրաաթ Օտասըընըն Թէէսիսի օլունտըղը՝ չէհրը մէզքիւրտէն ալընան խապէրլէրտէն անլաշըլմըշ տըր:

* * *

Մանչէսթէր — Բամպուգ էմթաասը բիւզասընտա սիւքիւնէթ հիւքմ սիւրմէքտէ վէ կէրէք տախիլը մէմալէք վէ կէրէք Մըսըր Շարգ իչիւն օլան Թալէպ մահտուտ պիր հալտէ պուլունմագտա տըր: Իխրաճաթ իչիւն ֆէվգէլատէ Թուրթկուն իսէ տէ, իշ եօգ տըր: Մէնսուճաթ վէ պէզ մուամէլաթը տուրկուն իսէ տէ, ֆիյաթ ֆէվգէլատէ Թուրթկուն տըր:

Պրատֆօրտ.—Եուն բիւզասընտա սիւքիւնէթ հիւքմֆէրմա օլմագտա իսէ տէ, էլտէ պուլունան մալըն ալլըղը ճիհէթի իլէ ֆիյաթըն Թէտէննիսինտէն գօրգուլմամագտա տըր: Թիֆթիք իլէ ալբագա մուամէլաթճա տուրկուն իսէ տէ, ֆիյաթճա Թուրթկուն տըր:

Լիօն.—Բիւզամըզտա կէչէն սէնէնին պու հաֆթասը զարֆընտա գայտ խոլէն իբէք միւպայաաթը մուամէլաթը 79,223 քիլօտան իպարէթ պուլունտըղը վէ կէչէն հաֆթա 73,522 քիլօյա պալիղ օլտուղը հալտէ, պու հաֆթա 82,148 քիլօյա պալիղ օլմըշ, վէ 15,639 քիլօ իպրիշիմ, 13,545 քիլօ Թրամ, 53,464 քիլօ խամ իբէք սաթըլմըշ տըր:

Ալէա Պրուսա իբէյինին պէհէր քիլօսը 53—54 ֆրանգ վէ 9—11 տընյէլիք պիրինճի Սուրիանըն 55-56, վէ 20-24 տընյէլիք Պրուսա իպրիշիմինինքի 62-64 վէ 18-20 տընյէլիք Սուրիա 62 ֆրանգ բատտէլէրինտէ բիւզատա ֆիրուխթ օլունմագտատըր:

Բիւզա տէվամըղ վէ իշլէր մահտուտ տըր:

ՖԻՒՐ ԲԻՒԶԷՍԻ

Սէրբ ղալլէսի.— Պու հաֆթա 5000 քիլէ մալ սաթըլըպ, էլտէ 4000 քիլէ մալ գալմըշ տըր. բիւզա գավի տիր:

Կէրէս վէ Ալեօն.— Բիւզա գավի իսէ տէ, մուամէլէ եօգ տըր:

Եոմուլէթ ղալլէսի.— Պու հաֆթա 50,000 քիլէ մալ սաթըլարագ, էլտէ 90,000 քիլէ գալմըշ տըր: Բիւզա բաղլէթէ տէվամ իթմէքտէ, միւշտէրի չօգ վէ ֆիյաթլար թէրագգըյա մէյյալ տըր:

Միսըր ղալլէսի.—Էլտէ 35,000 քիլէ մալ պուլունտըղը հալտէ, իշ օլմամըշ տըր. բիւզա տուրկուն տըր:

Ալբա.— Էլտէ 50,000 քիլէ մալ օլտուղը հալտէ, ալըճը պուլունմամըշ տըր:

Սուսամ.— Պու հաֆթա գըյէսի 102-106 բարատան 400 չուվալ Մէրսին մալի սաթըլըպ, էլտէ 200 չուվալ մալ գալմըշ տըր. բիւզա գավի տիր:

Ռուս.— Պու հաֆթա պուրա իչին 21,000 վէ Թաշրա իչին 2100 չուվալ ուն սաթըլըպ, էլտէ 20,000 Օտէսա վէ 30,000 Ազիմա վէ 20,000 չուվալ Րումէլի գալմըշ տըր. բիւզա իշլէք վէ ֆիյաթլար թէրագգըյա մէյյալ տըր:

Իսփիրթօ.— Պու հաֆթա 160 ֆըչը Րուս կէլիպ 80 ֆըչը սաթըլարագ, էլտէ էնվաի միւխթէլիֆէտէն 170 ֆըչը մալ գալմըշ տըր. բիւզա տուրկուն տըր:

Րօմ.—Պու հաֆթա 20 ֆըչը կէլիպ 20 ֆըչը սաթըլարագ, էլտէ 2700 ֆըչը գալմըշ տըր. բիւզա Թուրթկուն տըր:

Շէքէր.— Պու հաֆթա 3240 չուվալ Թրիէսթէ վէ 300 չուվալ Համպուրկ կէլիպ, 4740 չուվալ Թրիէսթէ սաթըլարագ, էլտէ 3500 չուվալ Թրիէսթէ վէ 2000 չուվալ Րուս վէ 600 չուվալ Համպուրկ գալմըշ տըր. Բիւզանըն կէրմիյէթի տէվամ իթմէքտէ տիր:

Գահվէ.—Պու հաֆթա մալ կէլմէյիպ, հազըրտան 1000 չուվալ սաթըլարագ, էլտէ 3000 չուվալ գալմըշ տըր. ֆիյաթլարըն թէրագգըսընտան տօլայը բիւզատան ալըճը չէքիլմիշ տիր:

Պիրինճ.— Պու հաֆթա 100 չուվալ Իթալիան կէլիպ, 1000 չուվալ Իթալիան վէ 500 չուվալ Հինտ սաթըլարագ, էլտէ 700 Իթալիան վէ 1500 չուվալ Հինտ գալմըշ տըր. Բիզօն ֆիյաթլարը կէվշէք տիր:

Սըբըրթօ.—Պու հաֆթա մալ կէլմէյիպ, 700 սանտըգ սաթըլարագ, էլտէ 5500 սանտըգ գալմըշ տըր. բիւզա զայիֆճէ տիր:

Կազ.— Պու հաֆթա 25,000 սանտըգ Րուս կէլիպ, 4000 սանտըգ Ամէրիգան վէ 2000 սանտըգ Րուս սաթըլարագ, էլտէ 20,000 սանտըգ Ամէրիգան վէ 30,000 սանտըգ վէ 250 ֆըչը Րուս գալմըշ տըր. բիւզա իշլէքճէ տիր:

Թիւթիւն.—Էլտէ 2800 պալէա մէվճուտ օլտուղը հալտէ, պու հաֆթա իշ օլմամըշ տըր: Բիւզա տուրկուն վէ ալըճը պուլունմատըղընտան, ֆիյաթլար զայիֆճէ տիր:

Լօնտրա բիւզասընտա տախի սաթըշ օլմամըշ տըր:

Իբէք.—Պու հաֆթա գըյէսի 25–27 ֆրանգտան 22 պալէա Րէշթ վէ 80 ղրշ.տան 2 պալէա իքինճի Գուրթալըխ սաթըլըպ, էլտէ 270 պալէա մալ գալմըշ տըր: Պրուսա բիւզասընտա պիր թէպէտտիւլաթ եօգ տըր:

Խալը.—Պու հաֆթա պէհէրի 42 ֆր.տան 65 ատէտ Զիլի վէ 44տէն 50 ատէտ գուշլը Շիրվան վէ 35տէն 280 ատէտ Գարապաղ խալըը վէ 36տան 260 ատէտ Շիրվան էսկի Նամազի վէ 55տէն 120 ատէտ Գազագ խալըը վէ 300 ատէտ բէրաբէրինտէ սաթըլարագ, էլտէ 2400 ատէտ մալ գալմըշ տըր. բիւզա իշլէք տիր:

Աֆիօն.— Էլտէ էնվաի միւխթէլիֆէտէն 280 սէբէթ մէվճուտ պուլունտըղը հալտէ, պու հաֆթա էհէմմիյէթլի պիր մուամէլէ օլմամըշ տըր: Բիւզա չիմտիլիք տուրկունճա իսէ տէ, ֆիյաթլար գավի տիր:

Ճէհրէ.—Պու հաֆթա գըյէսի 7½ ղրշ.տան 50 չուվալ Ենգարէ վէ 6½ տան 20 չուվալ Զօրում վէ 8տէն 28 չուվալ իքինճի Գայսէրիյէ սաթըլըպ, էլտէ 1280 չուվալ մալ գալմըշ տըր. բիւզա թէրագգըյա մէյյալ իսէ տէ, Լօնտրատա զիքրէ շայան պիր թէպէտտիւլաթ վուգու պուլմամըշ տըր:

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Պու քէրրէ Տախիլիյէ Նէզարէթինտէն հէր Թարաֆա եազըլան պիր Թահրիրաթը ումումիյէտէ, Թէլէկրաֆ խաթթլարընըն Թախրիպաթընա միւթէճասիր օլանլարըն մազհարը միւճազաթ խուլմէլէրի իլէ պէրապէր, հանկի քէյֆ հուտուտընտա էսէրը Թաարրուզա կէօրիւլմիշ վէ սըրգաթ օլընմըշ էչեա պուլընըր իսէ, գարիյէ իխթիյարլարընըն մէսուլ Թութուլմալարը հազգընտա ագտէմճէ վազ օլընմըշ օլան ուսուլըն մուհաֆազասի հիւքմիւ իլէ պէրապէր, Թէլէկրաֆ խաթթլարընտաքի Թէլ վէ բօրսըլէնլէրին սըրգաթ օլընմամասը զըմընտա էէնիտէն Թէգայյուտաթը լազըմէ իճրասը գաւիյէն էմիր ու իշար գըլընմըշ տըր:

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Քէօթահեա միւթէսարրըֆլըղը՝ Ճանիք միւթէսարրըֆը հասան պէյ հազրէթլէրինէ,

Ճանիք միւթէսարրըֆլըղը՝ Քէօթահեա միւթէսարրըֆը Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինէ,

Պէլգա սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը՝ Պաղտատ մէքթէպ միւթէսարրըֆլըղընըն լաղվընտան տօլայը աչըգտա պուլընան Նազըմ պէյէ,

Էվգաֆը հիւմայուն վարիտաթ իտարէսի մահլիւլաթ միւմէյյիզի Ալի վէ վիլայաթ շիւպէսի միւմէյյիզի Մուսթաֆա էֆէնտիլէրէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Պասրա վիլայէթի էվգաֆ մուհասէպէճիսի Ճումաա էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Իւչիւնճիւ տաիրէի պէլէտիյէ սէր միւհէնտիսի Սաֆվէթ պէյէ րիւթպէի սալիսէ,

Զօր սանճաղը տախիլինտէ քաին Բէսիւլ Այն գազասը գայմագամլըղը՝ Էնտէրին գայմագամը սաբըգ Մուսթաֆա Իզզէթ էֆէնտիյէ Թէվճիհ պույըրըլմըշ տըր:

* * *

Թօբխանէ վէ խաթթի հաքեամ գօմիսիօնը ազասընտան Թօբճու միւլլիմի Ալէմտանտալը ֆէրիգ Նատիր բաշա հազրէթլէրինէ Թէպտիլէն 2նճի, վէ Զաթալճա ճիհէթի գօմանտանը ֆէրիգ Ասիմ բաշա հազրէթլէրինէ տախի միւճէտտէտէն 3իւնճիւ Օսմանի,

Էրքեանը հարպիյէ միրալայլարընտան վէ Թէֆթիշը ասքերի գօմիսիօնը ազասընտան Մէքթէպը Սէնայի Նազըրը միւտիրի Հասան Րիզա պէյէ 4իւնճիւ Օսմանի,

Իւչիւնճիւ տաիրէի պէլէտիյէ Թահրիրաթ քեաթիպի Սըրրը պէյէ 4իւնճիւ Մէճիտի,

Հալէպ վիլայէթի րիւսումաթ մէքթէպի մուալլիմը էվվէլի Մահմուտ Լամի էֆէնտիյէ 4իւնճիւ Օսմանի,

Էտիրնէ Րէժի իտարէսի միւպայաա միւլթէզիմի Րումանիա թէպաասընտան Մ. Պլանգա 4իւնճիւ Մէճիտի,

Իտարէի Մախսուսէ վարօբլարընըն Սէլամլըք իսքէլէսի աճէնթէսի Մուսթաֆա պէյէ 4իւնճիւ Օսմանի ն շանը իհսան պույըրըլմըշ տըր:

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Իզմիրտէ նէշր օլընան Խըզր գազէթասընտա օգունմըշ տըր.

«Իզմիր էֆրէնճ կէօմրիւքի միւտիրիյէթի անպարընտան 200 քիւսուր չուվալ բիրինճ վէ չէքէրին նագլէտիլ օլտըղընը մաէթթէաճճիպ խապէր ալըյօրըզ:

«Թահգիգաթըմըզա նազարէն, պու չուվալլարըն եարըսը տա էչեաի եանիյէ մալի իմիշ:

«Ղայպ օլան չէյ՝ ճէպէ գօյթաղա սըղար պիր չէյ օլա պիր չէյ տէնիլմէզ իսէ տէ, պէօյլէ 200 չուվալըն պիրտէն զայ օլմասը՝ հագիգաթէն ինսանը հայրէթտէ պըրագըյօր:

«Պունլարըն մէյտանա չըգմասը իչիւն վուգու պուլան Թէտգիգաթ տա նէթիճէսիզ գալմասընտան նաշի, չիմտի մազնունլարըն էմլաքը Թահթը հաճզէ ալընըյօր իմիշ:»

—

Էլէքթրիգ Գումպանիյասընըն էօթէ Թարաֆլարընտա նէվուսուլ վէ ղարիպ պիր ախզ ու իթա ճէրէյան իթմէքտէ օլուպ, չէօյլէ քի, օ Թարաֆլարտա պիր Թագըմ Թիւճճար մէմուրլարը տօլաշըպ, իշէ եարամայան էսքի խալըլարը ուճուզ ֆիյաթլա սաթըն ալըպ Ամէրիգայա կէօնտէրմէքտէ, վէ օրատա էյիճէ Թամիր իտիլէրէք եէնի կիպի սաթըլմագտա իմիշ: Թէքէ Թիւրքմէնլէրի՝ մէգքիւր էսկիմիշ խալըլարը՝ ատէթա հիչ ֆիյաթընա մէրգումըն մէմուրլարա ֆիրուխթ իթմէքտէ իմիշլէր:

—

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1886 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31 ԲԻԼԱՆՃՕՍԸ

ՄԱԹԼՈՒԲԱԹ

Էսհամ—Սէրմայէտէն հէնուզ ախզ օլունմամըշ էսհամ		550,000,000	
Սանտըգ	Սթամպօլտա	110,752,725	6
	Շիւպէլէրտէ	24,552,361	20
Սանտըգտա պուլընան սէնէտաթ		779,294,055	35
Խազինէի Հիւմայունըն հիսապաթը ճարիյէսի—Պանգանըն զիմմէթը		81,700,137	12
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ—Պանգանըն զիմմէթը		166,079,726	26
Էսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ		128,054,408	
Էմլաք վէ էշեա		9,093,351	16
Միւթէնէվվիա		226,594	3
		1,849,753,359	38

ՏՈՒՅՈՒՆԱԹ

Սէրմայէ		1,100,000,000	
Թէտավիւլտէ պուլունան պանգնօթլար	Սթամպօլտա	38,686,400	
	Շիւպէլէրտէ	»	
Էսհամէնէք գամպիօ		107,056,093	39
Խազինէի Հիւմայունըն հիսապաթը ճարիյէսի—Մաթլուպաթ		»	
Միւխթէլիֆ հիսապաթը ճարիյէ—Մաթլուպաթ		445,347,152	17
Մուայյէն վատէլի տէբօզիթօ		85,349,177	34
Իհթիյաթը միւխթէլիֆէ		35,073,059	
Էսհամէնէք Թէմէթթիւ		699,518	
Միւթէնէվվիա		37,541,958	28
		1,849,753,359	38

Ասլընա մուտապըգ օլտուղը Թաստիգ օլունուր:

Միւտիր
ԷՄ. ՏԸՎՕ

Միւտիրը ումումի
ՖՕՍԹԸՐ

ԽՈՒԼԱՍԱԻ

ՇԷՐՀԸ ԳԱՆՈՒՆԸ ԹԻՃԱՐԷԹ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՖԱՍԼ

ՇԻՐՔԷԹ

(Ճումա կիւնքի նիւսխէմիզտէն մապաատ)

Տէօրտիւնճի, վատ օլունան չէյ՝ իճրաի սանաաթ օլտուղճա, չիւնքի սէրմայէնին Թէմամը իլէ վաղը՝ շիրքէթին խիթամընա գատար չալըշմագլա հուսուլէ կէլէճէք տիր, պինաէն ալէյհ օլ սանաաթքեար քէնտիսինէ մախսուս օլան հիսսէյի խիթամը միւտտէթը շիրքէթտէ ախզ իտէպիլիր:

Շիրքէթ՝ մուգավէլաթընըն պաղը խուսուսաթընա մէյլի, էվվէլա շիւրէքեատան պիրի վատ իթտիկի սէրմայէյի վադթը իլէ վազ իթմէմիշ պուլընըր, սանիեն շիւրէքեատէն պիրի շիրքէթ սանտըղընտան ումուրը շախսիյէսի իչիւն մուայյէն մըգտարտան ֆազլա ագչէ ալըր իսէ, բրօվիզիօ վէ տիկէր շուրութը նիզամիյէնին իճրասընա հաճէթ գալմայարագ, շիրքէթ սանտըղընտա կիւզէշթէ իթա իթմէկէ մէճպուր տըր: Շու գատար վար քի, օլ սէրմայէնին վադթը իլէ վազ օլունմամասը եախօտ շիրքէթ մալընըն զիմմէթէ կէչիրիլմէսի՝ կիւզէշթէ իթասը իլէ միւմքին օլամայան պիր զարարըն վուգուընի ինթաճ իթմիշ իսէ, օլ զարար տախի մէրգում շէրիք Թազմին իթտիրիլիր:

Շիւրէքեանըն ճիւմլէսի, շիրքէթին մէնաֆիինի շախսի ֆաիտէլէրինէ Թէրճիհ իթմէկէ մէճպուր օլտուղլարընտան, պիր մէտյունըն զիմմէթինտէ շիրքէթ ատտան պիրինին շախսի վէ վատէսի հուլուլ իթմիշ ալաճաղը օլուպ, պիր միգտար ագչէ Թահսիլ էյլէտիքտէ, օլ գէմմատա շիրքէթին տախի օլ քիմսէնին զիմմէթինտէ վատէսի հուլուլ իթմիշ մաթլուպաթը վար իսէ, ագչէյի գապզ իտէն շէրիք՝ ալտըղը ագչէյի իքի մաթլուպա նիսպէթէ պիթ-Թագսիմ շիրքէթէ աիտ օլան հիսսէյի շիրքէթ սանտըղընա Թէսլիմէ մէճպուր տըր: Պու գաիտէ գավանինը ումումիյէ իգթիզասընճա, շախսը մէտյունըն քէնտի տայինլէրինտէն հանկիսինին ալաճաղընը արզու իտէր իսէ, Թէսվիյէ մէճզուն վէ սէրպէսթ պուլունմասը գաիտէսինի խիլալ իտէր:

Շիրքէթին զարար վէ զիյանընա միւթէսէպպիպ օլան շէրիք՝ Թազմին իլէ մէճպուր օլուպ, վէ օլ Թազմինաթ ագչէսինի աշէր պիր սըրատա վագը օլան խըտմէթինտէն տօլայը շիրքէթէ հասըլ իթտիրտիկի քեար իլէ նուգասս վէ մահսուպ իտէմէզ:

Միւտիր՝ ումուրը շիրքէթ եախօտ շիւրէքեալէրտէն պիրի շիրքէթ իչիւն վաղը օլան մուամէլէտէն տօլայը շիրքէթէ Թազմինը իտտիրէպիլիր: Նա մալ սաթըն ալմագ իչիւն էօնճէլէրտէն շիրքէթ հիսապընա Թէսահիւպ սօյլայա, շիրքէթ հիսապընա իգրազ օլընմուշ ագչէ ֆագաթ մալ սաթըն ալանը մաճալըն տէկիլ իսէ, իւզէրինտէ պուլունան ագչէյի տախի Թաալըգ իտէր:

Պագէն շիրքէթ մուգավէլէսինտէ քեար վէ զիյանըն Թաայինի օլունմամըշ տըր: Պու սէհվ մուգավէլէնին պիթլանընը իգթիզա իտէմէզ, հէր շէրիք վազ իթտիկի սէրմայէ նիսպէթինտէ քեար վէ զարար Թաքսիմ վէ Թէվզիհ օլունըր:

Սէրմայէ ագչէտէն զիյատէ իլմ վէ ալաղ օլուպ հէյնը Թէչքիլը շիրքէթ օլընմըշ իսէ, իմթիյազ օլոնըր: Ֆագաթ սանաաթքեարըն հիսսէսի սէրմայէյի թէմսիլ պուլունմայըպ, սէրմայէ վազ իտէնլէրին քեարընտան աշաղը օլամազ: Թէմսիլ օլունան սէրմայէ ագչէ իսէ, քեար ու զիյանտա ագչէ ատտան պիր շէրիքին հիսսէսինին ամէլ իլէ միւսավի օլոնըր: Փագաթ տիկէր նագտէն սէրմայէ վազ իտէն շէրիքլէր գատար հիսսէ Թաալըգ իտէր:

Ագչէ եախօտ մալ վազ իտէնլէրին սէրմայէլէրի միգտարը միւխթէլիֆ իսէ, ումում Նագտը ու էմվալըն միւբէքքէպ օլան սէրմայէնին էքթէրինի իլիթմիշ Թէսպիթ օլունըր:

Աղ տահա սարիհ սուրէթտէ Թաարիֆ իտէլիմ: Ֆարզը մուհալ օլա-րագ իւչ շէրիք 1000էր լիրա սէրմայէ վազ իտէրէք, տէօրտ պիլ սանաաթ իլէ Նագտէ գըյմէթի Թագտիր օլունամամըշ պուլընսա, սանաաթքեարըն սանաաթը Նազարընտա, մատամ քի տէօրտիւնճի շէրիք տէյու գապուլ օլունմըշ տըր, անըն տախի 1000 լիրա սէրմայէսի վար տէյու ֆարզ օլընսա սէզա տըր, վէ հէյնը ֆէսխը շիրքէթտէ շիրքէթին մալի 3000 լիրա օլսա, վաղը սէրմայէի նագտիյէ խոտնլէրէ 1000էր լիրա վէրիլիրէք, սանաաթքեար աչըգտա պրագըլմայըպ, շիրքէթ 1000 լիրա զիյան իթմիշ ֆարզ օլընարագ, տէօրտ շէրիք 750շէր լիրա ալմալը տըրլար:

Շու գատար վար քի, սանաաթքեար խիթամը միւտտէթը շիրքէթտէ ֆագաթ սէրմայէսինի Թէմամէն վազ իթմիշ օլաճաղընտան, իքի սէնէ իչին ագտա օլընան շիրքէթ 8 այտա ֆէսխ օլընսա, սէնաաթքեար մահզա 400 լիրա վաղը սէրմայէ իթմիշ տիմէք օլմաղըն, օլ 400 լիրա տիկէր 3000 լիրայա զամմ իլէ հասըլ օլան 3400 լիրատան 400 լիրա զիյան վուգու պուլմըշ տիմէք օլաճաղընտան, պու զիյան սէրմայէլէրէ նիսպէթլէ պիթթագսիմ 100տէ 12 Թէնզիլի իճրա իտիլէրէք, մէվճուտ 3000 լիրատան նագտէն 1000էր լիրա վազ իտէնլէրէ 880 լիրա հիսսա իլէ 2640 վէ սանաաթքեարա եայըրդ 360 լիրա իթա օլընմագ լազըմ կէլիր, վէ զիյան վուգուընտէ տախի սանաաթքեար օլ սուրէթլէ հիսսէտէնտ օլուպ, մէսէլա մէյտանտա ագչէ գալմայըպ 400 լիրա աչըգ տէյին գուհուր իթսէ, 1000էր լիրա վազ իտէն 3 շէրիք 120շէրտէն 360 վէ սանաաթքեար 40 լիրա վէրմէկի տիրլէր:

Ֆագաթ շիւրէքեա՝ էվվէլ ու ախէր պաշգա սուրէթլէ Թագսիմինէ իթթիֆագ իթմիշ օլսալար ճաիզ տիր. մահէզա իքի եախօտ տահա զիյատէ սէրմայէի Նագտիյէ սահիպլէրի հէյնը ագտը շիրքէթտէ վուգու պուլաճաղ պիրճիմէք զիյանը իչլէրինտէն պիրինէ Թահմիլինի գարարլաշտըրըպ, օլ վէճհլէ ագտը մուգավէլէ իթմէլէր, օլ ագտ սահիհ տէյիլ տիր, լաքին պու էօյլէ զիյանտա հիսսէտէնտ օլմամագ սանաաթքեար հագգընտա Թէմին ատիլ օլընսա, ագլը գասիրանէ մօ վաֆըգը մագպուլ օլուր: Շիւրէքեա՝ քէնտիլէրի շիրքէթին ֆէսխի սըրասընտա քեար վէ զիյանտէն լազըմ օլան հիսսէլէրինի Թայինէ միւգթէտիր օլունըլար կիպի, պիլա Թային պըրագըլըպ եախօտ միւպայէնէթ վուգուընտէ հաքէմ Թայինէ պիրագանաթ իտէպիլէճէքլէրի տէքքեար տըր, վէ նասըլ օլըրսա հաքէմ՝ Թային վէ Թէֆրիգէ մէճպուր տըր: Անճագ հաքէմ՝ պէրվէճհը պալա պունըն զիյան վէ զարարը ագլ ու ատալէթէ մուղայիր օլարագ եայլըրդ շիւրէքեատէն պիրինէ Թահմիլ իտէր իսէ, պիլլէ Գանունը Թիճարէթէ հաքէմ իլամընըն Թէքէլիֆը օլունաճաղընտան, բիւրիւքեա պիր միւշքիլաթ հասըլ օլուր. պու իսէ մէճպուրի հաքէմ Թայինինին Նէճիճէսի միւզիհրէսինտէ զարարըն գինչ օլունմասընա վէ Թէնաղուզ մուամէլէլէրէ մէյտան պիրագըլմայաճաղը պէյան իտէլիմ:

ԹԸՆԿԸՐ ՍԻՄՕՆ

(Տէվամ)

Զանաք գալէ ճիւվարընտա Պիկա սանճաղը տախիլինտէ վաղը Գաղ տաղընտա (Իտա լեռ) պու քերրէ պազը աաարը ախիգա զուհուր էյլէմիշ, վէ պու գըլ-մէհտար աաար մյանընտա պիր գըրալըցանըն մէզարը գատիմինտէ պուլընան ալթուն քէմէր վէ ալթուն թապագլար իլէ, պիր գատըն պաշ եօրթիւսիւ վէ ալթուն խարբագը կիւլ րէսմի մէվճուտ պուլընմագտա իմիշ ։

Պիկա մուհասէպէճիսի Մուսթաֆա Նիյազի էֆէնտի իլէ մահալլի թապուր աղասը Իսմայիլ էֆէնտի' աաարը մէզքիւրէյի արզ ու թագտիմ իթմէք իւզրէ պու քերրէ Տէրսաատէյէ կէլմիշլէր տիր ։

—1889 սէնէսինտէ Բարիզտէ քիւշատը մուգարրէր օլան սէրկիի ումումիյէ (էքսբօզիսիօն) իչթիրաք իթմէսի իչիւն Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան ՊապըԱլիյէ պիր տավէթնամէ իրսալ օլունմըշ տըր ։

—Սամսունտա Րէժի մէմուրլարը իլէ չիֆթճիլէր պէյնինտէ թէքէվվիւն իտէն միւնազաամը թահգիգ իթմէք իւզրէ կէչէնտէ Սամսունա ազիմէթ իթմիշ օլան մէճլիսը Մալիյէ ազասընտան Զիւհտի պէյ հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն Թրապիզօն վաբօրը իլէ Տէրսաատէյէ ավտէթ իթմիշտիր ։

—Մահքէմէի Թէմյիզ ճէզա րէիսը սանիսի Լէպիպ էֆ. հազրէթլէրի' նամիզաճ պուլընտըղը ճիհէթլէ, ազատան Հիւսէյին Համիտ պէյ հազրէթլէրի' քէնտի երինէ վէքեալէթէն իճրաի րիյասէթ իթմէքտէ տիր ։

—Տիւն աքշամ սաաթ 1 րատտէլէրինտէ Սամաթիատա Հայլար չէշմէսի սօգաղընտան կէչմէքտէ օլան Նզիւազար նամընտա պիր չախըրն իւզէրինէ ասքէր զըյաֆէթինտէ 4 քիշի հիւճում իտուպ, պիչարէնին իւզէրինտէ պուլընան 100 բարայը ալտըգտան պաշգա, օմուզը իլէ գալչասընը տախի գամա իլէ եարալամըշ օլտըգլարը մաթպաամըզա խապէր վէրիլմիշ ։

—Ընգարէտէ պէլէտիյէ մէճլիսի րիյասէթի իլէ մէճլիսը մէզքիւր Իսլամ վէ Խրիսթիյան ազալարը թարաֆընտան Տախիլիյէ նէզարէթինէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ օլընարագ, վալիի վիլայէթ Ապէտին բաշա հազրէթլէրինին հիմմէթի իլէ Ընգարէյէ 3 սաաթ մէսաֆէտէ քեաին Իմիր կէօլիւնտէն Ընգարէ օվասընա ագտըրըլան սույըն 8-10 տէյիրմէն չէվիրէճէք տէրէճէտէ օլտուղը կիպի, միճրաընըն իքի ճիհէթինտէ թարլալարը սուլամայա տախի քիաֆի օլտըղը պիլտիրիլմիշ, վէ պու վէսիլէ իլէ ումումէ էհալինին տաւսի հազրէթը Բատիշահիյի եաա ու թիքրար էյլէմէքտէ պուլընտըղը իշար գըլընմըշ տըր ։

—Ընգարէտէն եազըլան պիր մէքթուպտա կէօրէ, վալիի վիլայէթ Ապէտին բաշա հազրէթլէրի' վիլայէթին զախիրէճէ հալը պուհրանըշթիմալինի նազարը տիգգաթա ալարագ զախիրէ թիճարէթլարը խէտտինէ մէվճուտ պուլընան պուղտայ վէ ունըն միգտարը հազգընտա պիր բաբօրթօ թանզիմ իթմէք մէմուրիյէթինէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ իթմիշ, վէ մէզքիւր բաբօրթօ քէնտիսինէ արզ օլընտըգտա, գոմիսիօնը մէզքիւրը թահթը րիյասէթինտէ իճթիմայա տավէթ իտէրէք, թիճարլարը մամուլընտա օլմագ իւզրէ պուղտայ վէ ուն ֆիյաթը հազգընտա պիր թարիֆա թանզիմինէ գարար վէրմիշ տիր ։

—Տէհրիմիզ Ինկիլթէրա սէֆարէթի իւչիւնճի քեաթիպի Մ. Թօրօսթ իլէ սէֆարէթը մէզքիւրէ մէմուրլարընտան Մ. Րէյմիթ' տիւն Եսկիշէհիր գաթարը իլէ Եսկի Բուտալիատէ Սարըմբէյէ ազիմէթ էյլէմիշլէր տիր ։

—Կէչէն կէճէքի եաղմուրըն շիտտէթինտէն Գասըմ Բաշատա Գաֆթանճը սօգաղընտա պիր Իսլամ խանէսինին պիր օտասը եըգըլմըշ իսէ տէ, նուֆուսճա պիր կէօնա զայիաթ օլմամըշ տըր ։

—Թէրսանէի ամիրէտէ ֆապրիգալար միւտիրի միրալայ Արիֆ պէյէ միրլիվալըգ (բաշալըգ) րիւթպէսի թէվճիհ պույրըլմըշ տըր ։

—Մաբէյնիւն Ընգարէտէն պուրղը խալքըլըրը կէօրէ, չէհրը մէզքիւրտէ թիւթիւն գաչագճըլարը իլէ գօլճուլար պէյնինտէքի գավկալար տէվամ իթմէքտէ օլուպ, հաթթա թարաֆէյնտէն եօլէն վէ եարալանանլար տախի օլմըշ տըր ։

—Ֆիլիպէտէքի Զարիֆիա նամ Բում մէքթէպլէր միւտիրի Մ. Ժօրժ Գօսթանթինիտիս' Բարիզտէ տիւգ տը Պօտլինին թահթը րիյասէթինտէ պուլընան վէ մէշահիրը իւլէմա վէ տիփլօմաթլարտան միւրէքքէպ օլան Շիրքէթը Թարիխիյէ վէ տիփլօմաթիգիյէյէ ազա խնթիխապ օլընմըշ տըր ։

Մալիւմ տիր քի, Ֆիլիպէտէքի Զարիֆիա նամ գըզ վէ էրքէք մէքթէպլէրի' համիյէթ քեարը մէշհուր միւթէվէֆֆա Մ. Ժ. Զարիֆի թարաֆընտան թէէսիս օլընմըշ տըր ։

—Նուսամսիւթմանըն Բիրէ կէօմիւ-

կինտէ պիր չօգ մէմուրին' սըրգաթ վէ իխթիլասատան տօլայը թահթը թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր ։

ԲՕՍԹԱ

Ավրուպա բօսթա խապէրլէրինտէն իւմ օլմատըղընա կէօրէ, Թունա մուվարէտաթը գարանթինա թահթընտա գալ օլմատըղընտան, Գալաս թարիգիյլէ բօսթա իրսալի թաատիլ օլունմըշ տըր ։ Ճէօյլէ քի, բաղար կիւնիւ թարիգը մէզքուր իլէ Գավալա վիւրուտ իտէն բօսթա չանթասը' Տէրսաատէյէ կէլմիրիյիպ, բաղար էրթէսի կիւնիւ Վարնա բօսթասը իլէ պէրապէր թէվզի օլընաճագ տըր ։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻՑԷԻ ՕՍՄԱՆԻՑԷ

Վուքէլաը ումումիյէ իտարէսինտէն

Րէսմի տամկայա թապի պուլընան քեաղըտլարը սէնէտաթ վէ էվրագը սաիրէյէ եաբըշտըրըլաճագ բուլլարըն իւզէրլէրինէ, Տամկա գանունընըն 18րինճի մատտէսինտէ կէօսթէրիլտիկի վէճհ իլէ, հէմ թարիխին վէ հէմ տէ իմզա վէ եա մէօհրիւն պիրէր գըսմը իւսրիւտիւլէրէք պու սուրէթլէ իպթալը իգթիզա իտէր իքէն, էքսէր մահալլէրտէ իշպու իպթալ մուամէլէսի մատտէի մէզքիւրէ ահքեամը խիլաֆընտա ճէրէյան էյլէմէքտէ օլտուղընա մէպնի, պատէմա ահքեամը գանունիյէ հէր թարաֆտա սիյանէտ վէ հարֆիյէն ճէրէյան իտէրէք, պու սէպէպլէ ահալինին ճէզաի նագտի իթմասը իլէ միւթէէզզիր օլմալարընա մահալ գալմամագ իչիւն օլ պապտէ Նուրաի Տէվլէթճէ վէրիլէն գարար իւզէրինէ պէրվէճհը աթի թարիֆաթ իճրասը միւնասիպ կէօրիւլմիշ տիր ։ Ճէօյլէ քի,

Եվվէլա, զիքր օլընան էվրագ վէ սէնէտաթըն մէթնլէրի եաղըլտըգտան սօնրա թարիխ վէ իմզա գօնըլմագտըղըն վէ մէօհրիւլէնմէքսիզին, գանունէն լազըմ կէլէն միգտարտա օլմագ իւզրէ Բէտարիգ իտիլէճէք բուլլար' օլ սէնէտաթ վէ էվրագըն թարիխ վէ իմզա գօնըլմագ վէ մէօհր պասըլմագ լազըմ կէլէն մահալը մարուֆընա եափըշտըրըլըպ, պատէհու հէմ թարիխին վէ հէմ տէ իմզանըն վէ եախօտ մէօհրին պիրէր գըսմը միւթէլագա բուլլար իւզէրինէ իսապէթ իթտիրիլէրէք օլ սուրէթլէ իպթալ գըլընաճագ տըր ։

Սանիյէն, բուլլար միւթէաախիր օլտըղը սուրէթտէ թարիխ վէ իմզա վէ եախօտ մէօհրիւն պիրէր գըսմը իւսրիւտիւլիւպ բուլլարըն քեաղըտսի պօյնէր իլէ իպթալ իտիլէճէք տիր ։

Սալիսէն, բուլլար պալատէ թարիֆ օլընտըղը վէճհիլէ եանի հէմ թարիխին վէ հէմ տէ իմզա վէ եախօտ մէօհրիւն պիրէր գըսմը իլէ իպթալ օլընմամըշ օլան սէնէտաթ վէ էվրագը սաիրէ' գանունէն բուլըզ ատտ ու իթթիխաղ իտիլիպ, համիլլէրի հագլարընտա լազըմ կէլէն մուամէլէի ճէզաիյէ իճրա օլընաճագ տըր ։

7—7

ՄՕՆԹԷ ԳՐԻՍԹՕ

Բօման մէրաքլըլարընըն մալիւմի օլտուղը իւզրէ, Ֆրանսըզ մուհարրիրլէրինտէն էն կիւզէլ րոման եազանլարըն պիրի Ալէքսանտր Տիւմա տըր ։ Ալէքսանտր Տիւմանըն էսէրլէրինտէն տէ էն կիւզէլի Մօնթէ Գրիսթօ հիքեայէսի տիր ։ Պու ատի պիր հիքեայէ օլմայըպ, ատէթա պիր հիքմէթ տէրսի տիր, վէ պունը օգույանլար ֆէվգէլատէ էյլէնճէլի պուլտըգտան պաշգա, պիր պէօյիւք թէճրիւպէ տէրսի օգումուշ կիպի օլուրլար ։ Նասըլ քի, պու սէօզիւմիզի Ալէքսանտր Տիւմանըն էսէրլէրինի վէ պախուսուս Մօնթէ Գրիսթօյը օգույանլարըն ճիւմլէսի թաստիգ իտէրլէր ։

Իշպու պէօյիւք րօման զայէթ աչըգ Թիւրքճէ լիսանը վէ Էրմէնիճէ հուրուֆաթը իլէ թապ օլունմուշ վէ 6 ճիլտտէն միւրէքքէպ օլտուղը հալտէ, պէհէր ճիլտի 12չէր ղրշ.տան հէսապի 72 ղրշ.ա Պապը Ալի ճատտէսինտէ 5 վէ 7 նումէրօլու Միհրան էֆ. մաթպաա վէ քիւթիւպխանէսինտէ սաթըլըմագտա տըր ։

Թաշրատան սըբարիշ օլունուր իսէ, բօսթա ուճրէթի ալընմագսըզըն եինէ օ ֆիյաթ իլէ կէօնտէրիլիր ։ Պէտէլի բօսթա բուլը օլարագ կէօնտէրիլմէք տախի միւմքին տիր ։

3—1

ՀԱԼԷՊԻՆ ԷՑԻ ՍԱ ԵԱՂԸՍԸ

Հալէպտէ իմալ օլընան բուղէնը սատէնին էն նէֆիսի վէ ալէասընտան Տէրսաատէթտէ Պէօյիւք Եէնի խանտա օթա գաթտա 36 նումէրօլը օտատա պէհէր թէնէքէսի 14 գըյէտէն իպարէթ օլտուղը հալտէ, գըյէսի միա 100 ղրշ. հէսապը իլէ 11 ղրուշա ֆիրուխթ օլընմագտա օլտուղը' նէֆասէթճույան վէ ըղվէթճինասանը մէմնունիյէթ իլան օլունուր ։

3—3

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 2 ապրիլ

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	102-1/16
Օսմ. էսհամը աչըլըը	13-3/8
» » գարանտը	13-5/16
» » Սէրի Ա	23-
» » » Պ	13-1/2
» » » Ս	13-3/8
Օթօման 1871	73-1/4
Օսմանլը Պանգասը	10-
Բուսիա իսթիգրազը	93-1/2
Մըսըր տուհ. մուհթթահիտէ	74-1/2
» իմթիյազը	97-5/8
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	72-
Իւթալիա իսթիգրազը	94-3/4
Մաճառիսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 2 ապրիլ

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	80-72½
» » 4½ %	109-40
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլըը	13-50
» » » գարանտը	13-40
Մէնգուլէ	
Սէրի Պ.	13-40
» Ս.	13-30
Բումէլի շըմէնտէֆէրի	31-50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	501-25
Գրէտի Լիօնէ	550-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1362-50
Լիօն ագսիօնը	1260-
Սիւվէյշ ագսիօնը	2042-50
Բուսիա 5 % 1877	099-1/2
Իթալիա էսհամը	97-65
Մըսըր ֆօնս. մուհթթահիտէ	379-37½
Եունան 5 % 1879	316-25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-33

Վիէննա 2 ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	127-75
Բումէլի շըմէնտէֆէրի	16-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումմ. տիւն ագչ. գափ.	14-38
» » » էն եիւքսէք	14-39
» » » էն աշաղը	14-37
Պու սաապահ աչըլըշը	14-34
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գափ.	39-12
» » » էն եիւքսէք	39-15
» » » էն աշաղը	39-10
» » » աչըլըշը	39-05
Մըսըր մուհթթահիտէ գափ.	84-
Պու սապահ աչըլըշը	83-25
Սէրի Ա.	23-50
» Պ.	13-20
» Գ.	14-34
Բումէլի շըմէնտէֆէրի	32-50
Ազզիէ ֆախիլի	07-
Րէբօր Ղրշ.	32-1/2
Հէվալէսիզ »	35-

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-08
Սթամպօլ պանգասը	5-05
Սօսիէթէ ժէնէրալ	3-30
Թրամվայ	2-90

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղըշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107-28
Մէթալիք »	98-30
Պէշլիք »	102-30
Ալթըլըգ »	102-30
Ինկիլիզ լիրասը	111-12
Ֆրանսըզ ալթունը	88-03
Բօլ	90-26
Գրէմիզ ալթունը	51-20
Գարալօն գայմէսի	10-05

ԹԱՍԻՑԷԼ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	
30) » »	
100) » »	20-20
500) » »	
1000) » »	
10000) »	19-20

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Սէլանիք մէվգիինտէ պուլունան սաաքիրը Շահանէ իչիւն պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսինէ մահսուպէն մուպայաասը միւնագասայա գօնուլան էրզագտան լահմին մայիս այընտա գուզու վէ գուզու օն պիր այ զարֆընտա քեամիլէն պուրմա գըվըրճըգ գօչ էթի ալընմագ իւզրէ պէհէր գըյէսի ճէտիտի 150.

Վէ եէրլի վէ Սարուհճա բիրինճինին 77.

Վէ խալիս սիւտ եաղընըն 420.

Վէ Վիչթէրօս մէմլահասընըն էն ալէա մահսուլընտան թուզըն 23.

Վէ սօղանըն 28.

Մարսիլիանըն էն ալէա ճինսինտէն սըբարմաչէթին 300.

Վէ զէյթուն թանէսինին 58.

Վէ Սամի մարգալը սապօնըն 180.

Վէ հաթապըն 5.

Վէ մէշէ քէօմիւրինին 17.

Վէ մահսուլաթը ճէտիտէտէն չալըըն 28.

Վէ եէրլի հասըլաթտան գուրու փըչաղըն էն ալէա ճինսինին 15.

Վէ արբա սամանընըն 10.

Վէ Ամէրիգանըն արըլան մարգալը կազ եաղընըն 55.

Վէ բաղագը իւզիւմինին 120.

Վէ Կօյօս զէյթուն եաղընըն 220.

Վէ Թրիէսթէ չէքէրինին 108

Վէ եէրլի ֆասուլեանըն 65.

Վէ սափի իւզիւմ սիրքէսինին 45 բարայա մահալի թալիպի եօզտէսինտէ օլուպ, իչպու մարտը բումինին եիրմի եէտինճի կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

19 մարտ 1887

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Եէտինճի օրտուիհիւմայունա կէօնտէրիլմէք իւզրէ միւպայաա օլընաճագ օլան իւչ պին պէշ եիւզ քիլը ճէտիտ պուղտայըն իչպու մարտը բումինին եիրմի պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի ալթընճը կիւնիւ տախի եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլընաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն Լէվազիմաթը Ումումիյէի Ասքէրիյէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

18 մարտ 1887

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ծիւնուար ճէնապը Միւլիւքեանէ նան մուայէնաթը իլէ հօյվանաթը միրիյէ իչիւն միւպայաա օլընաճաղը էվվէլճէ իլան գըլընան եիւզ սէքսէն պին քիլը ճէտիտ պուղտայըն ալթմըշ պին քիլը ճէտիտ վէ եէտի միլեօն իքի եիւզ պին գըյէի ճէտիտ արբանըն իւչ միլեօն ալթը եիւզ պին գըյէի ճէտիտ օլարագ միւպայաա օլընաճաղընտան, վէ մէզքիւր պուղտայլա արբա' թալիպը գօնթրաթօտա թէսլիմ պէտէլ իլէ, հէր պէշ պին քիլէ պուղտայ վէ գըրգ պին օգգա արբա թէսլիմ օլունմագ վէ պուղտայըն Գարանը Տագիգ. տէյիրմէնլ. իսքէլէսինտէ վէ արբանըն Գասըմ բաշա վէ Իւսկիւտար անպարլարը տէրունինտէ պիլվէզն թէսլիմինէ գատար րէսմի կէօմրիւկի վէ սաիր քեաֆֆէի մէսարիֆի միւթէահհիտնէ աիտ օլմագ վէ պէհէր հաֆթա ալընաճագ թէսլիմաթա վէրիլէճէք մագպուզ սէնէտլէրի թարիխլէրինտէն իթիպարէն էսմանը պիրէր հաֆթա զարֆընտա իքի թագսիթտէ սիմ մէճիտիյէ օն տօգուզ ղրուշա օլարագ նիզամիյէ խազինէսինտէն վէ խաստ միւթէաաղղիլ խազինէի Մալիյէտէն վէրիլմէք շարթը վէ չէրաիթը սայիրէսի իլէ պուղտայըն պէշէր եէնի քիլէսի եէնի մէզատէ օրթա ղրուշա, վէ արբանըն պէշէր գըյէսի թէօրթ ղրուշա թէքլիֆ օլընմըշ իսէ տէ, թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

19 մարտ 1887

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ծիւնուար ճէնապը Միւլիւքեանէ նան մուայէնաթը իլէ հօյվանաթը միրիյէ իչիւն միւպայաա օլընաճաղը էվվէլճէ իլան գըլընան մալիւմ էլ միգտար հաթապ վէ քէօմիւրըն մարտըն նիհայէթինէ գատար միւնագասասընա տէվամ օլընաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլան վէ չէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

19 մարտ 1887

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ծիւնուար ճէնապը Միւլիւքեանէ ալայ վէ թապուրլարը իլէ Տէրսաատէթ վէ թաշրա ասքէրի խաստախանէլէր իչիւն պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսի չուպաթը նիհայէթինէ գատար լիւզումի օլուպ միւպայաա օլընաճագը էվվէլճէ իլան գըլընան սօֆաթօ վէ եէմաի թէրլիկլէր վէ պօյթիրկէ վէ ալաթը ճէրրահիյէ վէ պօյթարլէ վէ իսբէնչարիլէ վէ սաիրէնին իչպու մարտը բումինին նիհայէթինէ գատար միւնագասասընա տէվամ օլընաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլան վէ չէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

19 մարտ 1887

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Կիրիտ Փըրգաի ասքէրիյէսի իչիւն միւպայաա օլընաճագ օլան օն պէշ պին քիլէ պուղտայ իլէ տէօրթ եիւզ պին քիլէ ճէտիտ արպանըն իչպու մարտը բումինին եիրմի պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի ալթընճը կիւնիւ տախի ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլընաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

19 մարտ 1887

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Զուհաֆ պալըգ ալ հիւմայունլարը իչիւն իթթիխազ օլընան նիւմունէ վէ չէրայիթի թէֆհիմ իչիւն միւպայաա օլընմագ իւզրէ միւնագասասընա պաշլանան թօղրա պիր գրէթ պաշ օլան պէշ եիւզ ճիւթ չիզմէ վէ միւթէնէվվի ճինսլէրտէն ալթուն տէրեա թուզ տեպտէրլիւ ծոգ քէմէր վէ քեավուգ պէյլէր պաշ ճէտիտ պուղտայ պիր գիւլլիւքի պէշ պին տաքսըլըն միւնագասա օլարագ պիր եէրտէ թապլա օլընմագ վէ մարտըն եիրմի իքինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

19 մարտ 1887

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Պէյգօզ գալէ վրախանէսի իչիւն իթթիխազ գըլընան նիւմունէ վէ չէրաիթը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգէն մէվգի միւնագասայա գօնուլան պին գըյէի ճէտիտ թիւմրը պալէա չէնպէրլինին պէշէր գըյէի ճէտիտի եէօզ ղրուշա օլարագ թալիպի եօզտէսինտէ օլուպ, իչպու մարտը բումինին եիրմի բէնճշէնպիհ կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ վէ տախա ազալթմագ իսթէյէնլէրին գալէ կիւնիւ Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

19 մարտ 1887

3—3

Խազինէի Խասսա Շահանէ
ճանիպը ալիսինտէն

Սէրայի Հիւմայուն համաթ անպարը իչիւն ալընաճագ համաալըն միւնագասասընա պաշլանաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն բաղար վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Խազինէի Խասսայի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

21 մարտ 303 3—1

Շէհր էմանէթի
ճանիպը ալիսինտէն ։

Կազխանէլէր իչիւն Գօգ քէօմիւրի վէ Թօզու իլէ միւպատէլէթէն միւպայաասը մուգարրէր օլան տօգուզ պին գանթար քէօմիւր քիրէճինին չէրաիթը մալիւմէ իլէ պիլմիւնագասա նիսանըն իքինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարըն Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

19 մարտ 303

Էրմէքճի Մարտիրօս վէրէսէսինին ճիհէթը քէֆալէթինտէն տօլայը Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի Պիրինճի հուգուգ տաիրէսինտէն 22 չուպաթ սէնէ 301 թարիխինտէ վէրիլէն վէ անը թաստիգէն մահքէմէի թէմյիզ հուգուգ. տէրնինտան իթա գըլընան իլամլար մուճիպինճէ, Զայըր քեաթիպի միւթէվէֆֆա Ալի Րիզա էֆէնտինին մախտումլարը Պէհիճ վէ Մուխլիս պէյլէր զիմմէթլէրինտէ ալաճագը պուլընան մէպալիղը մալիւմէնին թէէմինը իսթիֆասը իչիւն միւթէվէֆֆա Րիզա էֆէնտի եօնտէսինտէ օլուպ, վէրէսէսի իւզէրինէ կէչէն եոլթիգալը իճրա օլընմայան Գասըմ Բաշալը Նօղուրլթարը չէշմէսի ճատտէսինտէ քեաին 8 օտա վէ 1 սօֆա վէ 1 մաթպախ վէ սաիրէյի մուշթէմիլ 36 նումէրօլը 1 պապ քէօշքիւն նըսֆ հիսսէսինտէն մէտխուլը մուսախէյէսիւմա հիսսէսինէ խարիճ իտէրէք սիհամըն հիսսէլէրինին վէ մահալը մէզքիւրտէ Մուսա Պէօնէր նամ մահալտէ քեաին մուգատաասը ֆիւրուճի միւլք 5 տէօնիւմ միգտարը պաղ վէ էլէէվմ պօսթանըն մահալլինին նըսֆընտան հիսսէի չայիալարընըն վէ մահալը մէզքիւրտէ 7 տէօնիւմ միգտարը խմարէի միւհէճճէլէի մուգատաամա քեամիլէն պաղ վէ էլէէվմ պիր միգտարը պօսթանըն մահալլինին քէզալիք նըսֆ հիսսէսինտէն միրը մումաիլէյհիւմայա աիտ օլան հիսսէլէրինին թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա միւզայէտէ ֆիւրուխթընա թէչէպպիւս իտիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն վէ տախա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին Տէրսաատէթ մէրքէզ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

21 մարտ 303

	Պէտէլը մուհամմէնէ Ղըշ.
Պէզմի ալէմ Վալիտէ Սուլթան վագըֆընտան Եէնի Պազչէտէ խասթախանէ չայըրը	10,400
Պէզմի ալէմ Վալիտէ Սուլթան վագըֆընտան Հիւնքեար իսքէլէսինտէ չայըրը	800
Պէզմի ալէմ Վալիտէ Սուլթան վագըֆընտան Զուպըգլը չայըրը	300
Պէզմի ալէմ Վալիտէ Սուլթան վագըֆընտան Սուլթանիյէ չայըրը	700
Պէզմի ալէմ Վալիտէ Սուլթան վագըֆընտան պէօյիւք կէօք սու չայըրը	2,550
Պէզմի ալէմ Վալիտէ Սուլթան վագըֆընտան պէօյիւք կէօք սու գահվէ արսասը	. .
Թէշրիֆաթի Արիֆ էֆ.ի վագըֆընտան Իւսկիւտարտա Սալաճագ իսքէլէսինտէ ըըխթըըմ մահալի	. .
Եօղուրտա պօստան իսքէլէսինտէ ըըխթըըմ մահալի	. .

Պալատէ մահալ վէ մէվգիլէրի կէօսթէրիլէն չայըրլարտա հասըլ օլան քիյահ իչիւն 1300 սէնէսի չէհրը նիսանընըն 23ինճի կիւնիւնտէ վագը Բուզը Հըզըրընտան իթիպարէն 40 կիւն իչինտէ ախզ իթմէք վէ 40 կիւնտէն սօնրա հիչ պիր վէճհլէ խաթըրլա իթմէմէք իւզրէ 40 կիւնլիկի վէ ըըխթըըմ մահալլէրինին տախի պիր սէնէլիկի պէտէլի լիրայի Օսմանի 100 ղրուշ հիսապը իլէ վէ պէրվէճհը բէշին իթա օլընմագ շարթը իլէ վէ չէրաիթը սաիրէ իլէ իճալէլէրինէ իհալէ վէ իլզամ գըլընաճաղընտան, մէզքիւր չայըրլար իլէ ըըխթըըմ մահալլէրինէ թալիպ պուլունանլարըն իչպու չէհրը մարտըն 21ինճի կիւնիւնտէն չէհրը նիսանըն 15ինճի կիւնիւնէ տէկին 100տէ 20 նիսպէթինտէ բէյ ագչէլէրինի միւսթասհիպէն Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէ ճէլիլէսի վարիտաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

19 մարտ 303

ԽԱՅՐԻՅԷ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ
ԻՏԱՐԷՍԻ

ՊԷՀԷՐ ՀԱՖԹԱ ՕԼԱՐԱԳ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԼԷ ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՑԷ ՊԷՅՆԻՆՏԷ ՍԻՖԻՐ ԻՏԷ ԲՕՍԹԱ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ 4½ ԿԻՒՆ ԶԱՐՖԸՆՏԱ

Լօտօս գարթանըն թահթը գումանտասընտա Պէնէ նամ վաբօր 1500 թօնիլաթօ համուլէսինտէ վէ 450 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա սալիսին Եէրնէ չարշէնպիհ կիւնիւ եօլէ եախուտ սօնրա ալաֆր. սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ՃԱՆԱԳ-ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՑԷ օղրայարագ բաղար էրթէսի սապահըյըն 4½ կիւնտէն ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՑԷՑԷ մուվասալէթ իտէճէք տիր ։

Եինէ բօսթաի մէզքիւրէնին ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՑԷՏԷՆ հարէքէթ իտէն Պէյրէրէշի վաբօրլարընա ագթարմա օլունարագ ԲՕՐՏ ՍԱԻՏ, ԵԱՖԱ, ՊԷՅՐՈՒԹ, ԹԱՐԱՊԼՈՒՍ, ԼԱԹԱՔԻԱ, ԻՍԳԷՆՏԷՐՈՒՆ վէ ՄԷՐՍԻՆ, վէ Պահրը Ահմէր իսքէլէլէրինէ եօլճու, մալ վէ էմանէթ գապուլ օլընաճագ տըր ։

Եօլճուլար վէ էմանէթ թահմիլ իթմէք իսթէյէնլէր էմին էօնիւնտէ Վալիտէ խանընտա վէ եախօտ Գալաթա Վօյվօտա ճատտէսինտէ Եուսուֆ Իզզէթտին էֆէնտի խանընտա քեաին գումբանեա մէզքիւր խանէսինտէ միւրաճաաթ իթմէլէրի ։

ԻՒՆԻՕՆ ԳՕՄԷՐՍԻԱԼ

Պէյօղլընտա Տօղրու Եօլտա Քէօշէ օղլու Ցաքոր էֆէնտինին խանէսի գարշըսընտա Հալէպլի չարշըսընտա 9 նումէրօլը մէզքիւր մաղազա' Ֆրանսըզ մալը օլարագ նէվմուսաւլ էնվաի լամպալար ճէլպ իթմիշ օլտըղընտան վէ պու մալլարըն տէրօգիթմօսըր եալընըզ քէնտիսի օլտըղընը միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր ։

Մէզքիւր լամպալարըն պէհէրինտէ 40 սըբարմաչէթ գուվվէթի օլուպ, սաաթտա 30 տիրհէմ կազ եանար ։ Իշպու լամպալարըն սուբար (գաբագ) կիպի պիր ալէթի օլտըղընտան, պուլուրտա ասլա բաթլամագ թէհլիքէսի եօգ տըր ։

Մագինասը գօզու վէ տիւման վէրմէյիպ, սաճա վէ սաիր հէր նէվի կազ լամպալարընա ույարլըր ։

Մէզքիւր մաղազատա, էսքի ուսուլ կազ լամպալարը իլէ պէյթուն եաղը լամպալարըն թէպտիլի վէ հէր նէվի թամիրաթ իճրասը վէ սաիր իչիւն ֆապրիգա կիպի պիր մահալը մախսուս տախի թէէսիս օլընմըշ տըր ։

Քէզալիք մաղազաի մէզքիւր' պու քէրրէ 11 քիլօկրամ սիրքիւճի նէվ Ֆուրնիյէ սըբարմաչէթի տախի ճէլպ իթմիշ, ատէտի 75 ղրուշա ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր ։ Մաղազաի մէզքիւրտէ քէզա էնվաի Պօրթօ չարապլարը, գօնեագ, միւթէնէվվիր իչքիլէր, շիշէ պիրա, վէ մաբառօլամ, ամէրիգան, գրէթօն վէ ղայրիհիմ կիպի Ինկիլիզ էմթէասը տախի պուլունուպ, քեաֆֆէսի ղայէթ էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլընմագտա տըր ։

12—3